ΕΤΟΣ Δ'. ΑΘΗΝΑΙ. ΙΟΥΛΙΟΣ 1915 ΑΡΙΘ. 5

ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

(Revue Israélite)

ΜΗΝΙΑΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΙΔΗΣΕΟΛΟΓΙΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Ἐτησία διὰ τὴν Ἑλλάδα ..... Δρ. 10.—
Συνδρομὴ ὑποστηρίξεως ..... Φρ. 25.—
Ἀγγελίαι ὁ στῖχος ..... » 1.—
Διὰ μεγάλας ἀγγελίας γίνεται ἰδιαιτέρα συμφωνία.

Γράμματα καὶ χειρόγραφα στέλλονται ὡς ἑξῆς:
Διεύθυνσιν «Ἰσραηλιτικῆς Ἐπιθεωρήσεως» ὁδὸς Ἀκταίου 27 Ἀθήνας.
Adresse: A la Direction de la «Revue Israélite» Rue Actaion 27 Athènes.

Τὸ φύλλον τοῦ Αὐγούστου θὰ ἐκδοθῇ λίαν προσεχῶς.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ὁ κ. Βενιζέλος.

Ἡ ἄνοδος τοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου εἰς τὴν πρωθυπουργίαν, κατόπιν τῆς ἐτυμηγορίας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ κατὰ τὰς ἐκλογὰς τῆς 31 Μαΐου, δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς θρίαμβος ὄχι μόνον πανελλήνιος, ἀλλὰ καὶ τῆς λογικῆς καὶ τῆς ὀρθοφροσύνης, διότι εἶναι ἡ ἀναστήλωσις τῆς ἑλληνικῆς πολιτικῆς ἐκεῖ ὅπου ἄγουν αὐτὴν τὰ συμφέροντά της καὶ αἱ περὶ ἐλευθέρας πολιτείας παραδόσεις της. Ὑπὸ ἑβραϊκὴν ἔποψιν ἡ χαρά μας εἶναι διττή, διότι ὁ κ. Βενιζέλος ὑπῆρξε πάντοτε φίλος τοῦ ἑβραϊκοῦ λαοῦ παλαιὸς καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς Κρητικῆς σταδιοδρομίας του. Ἐν Λονδίνῳ ἐδήλωσεν **ἰδιοχείρως** ἐπὶ τῆς ἐγκυροτέρας ἑβραϊκῆς ἐφημερίδος τὴν «Jewish Chronicle» ὅτι ἐν Ἑλλάδι θὰ εἶναι πάντοτε σεβασταὶ ἡ θρησκεία ***καὶ πᾶσαι αἱ ἐθνικαὶ παραδόσεις τῶν Ἰσραηλιτῶν.*** Ἡ τελευταία αὕτη φράσις κατατάσσει τὸν Ἐλευθέριον Βενιζέλον οὐ μόνον μεταξὺ τῶν φιλοσημιτῶν, ἀλλ' αὐτόχρημα μεταξὺ τῶν Σιωνιστῶν. Ὑπάρχουν δὲ, ὡς γνωστόν, σιωνισταὶ, καὶ οὐχὶ ἐκ τῶν ὀλιγώτερον ἐνθουσιωδῶν, καὶ ἐκτὸς τοῦ ἑβραϊκοῦ κόσμου. Τοιοῦτον δὲ φρόνημα, εἰρήσθω ἐν παρόδῳ, οὐδεὶς ἐκ τῶν μέχρι σήμερον πρωθυπουργῶν ἐξέφρασεν ἐπισήμως ἐκτὸς τοῦ Βενιαμὶν Δισραέλι, τοῦ μετὰ ταῦτα Λόρδου Βήκονσφηλδ.

*
* *

Πόλεμος ἢ εἰρήνη;

Μετ' ὀλίγον εἰσερχόμεθα εἰς Νέον ἑβραϊκὸν ἔτος τὸ 5676. Τί νὰ ἐπιφυλάττῃ ἆρά γε τὸ Νέον Ἔτος εἰς τὴν ἀνθρωπότητα; Πόλεμον ἢ εἰρήνην; Ἀτυχῶς, οὐδὲ μακρόθεν ὑποφώσκει ἀμυδρὰ ἕστω λάμψις. Ὁ ὁρίζων πανταχόθεν σκοτεινός, σκοτεινὸς ὑπὸ τὰ διάφορα πεδία ὅπου οἱ πολιτισμένοι λαοὶ ἐπιδίδονται εἰς ἄμιλλαν σφαγῆς, σκοτεινὸς καὶ ἀπὸ τὸ μέρος τῆς διπλωματίας. Ὅλοι οἱ στρατοὶ προβλέπουν τελειωτικὴν νίκην, καὶ τὴν νίκην τῶν Συμμάχων των κηρύττουν ἐπίσης οἱ πολιτικοὶ τῶν διαφόρων Κρατῶν. Ἐκ τῶν ἀντιμαχομένων τούτων γνωμῶν προκύπτει τὸ λυπηρὸν συμπέρασμα ὅτι οὐδεμία πρωτοβουλία οὐδὲ κἂν κυοφορεῖται πρὸς ἐπιδίωξιν τῆς εἰρήνης· ὅτι ἀμφότεραι αἱ σύμμαχοι ὁμάδες ἔχουν σταθερὰν θέλησιν ἢ φρονοῦν στερρῶς ὅτι δὲν ὑπάρχει ἄλλος τρόπος διευθετήσεως εἰ μὴ ἡ νίκη μιᾶς ἐξ αὐτῶν.

*
* *

Ποῖος θὰ νικήσῃ; Ἰδοὺ τὸ δύσκολον πρόβλημα. Ἐὰν ἡ διπλῆ Συμμαχία φαίνεται ἐπὶ τοῦ παρόντος ὑπερισχύουσα, ἀλλ' ἡ Τριπλῆ ἢ Τετραπλῆ δὲν ἔχει ἀκόμη χρησιμοποιήσῃ ὅλα τὰ μέσα της. Ἰδοὺ αἴφνης ἡ Ἰταλία μὴ χρησιμοποιήσασα ἀκόμη εἰ μὴ ἐλάχιστον μέρος ἐκ τοῦ δύο καὶ ἥμισυ ἑκατομμυρίων στρατοῦ της. Καὶ ἡ Ἰαπωνία καὶ ἡ Ἀμερικὴ εἶναι ἐπίσης ἐν ἐπιφυλακῇ ὑπὲρ τῆς Ἀντάντ. Ἀφ' ἑτέρου ἡ Ἀγγλία ἔχει πάντοτε τὴν κυριαρχίαν τῆς θαλάσσης ἐνῷ ἡ Γερμανία ἔχει αἰχμάλωτα ἢ ἄχρηστα τὰ μεγαλοπρεπῆ αὐτῆς ὑπερωκεάνεια καὶ λοιπὰ πλοῖα. Ἐπίσης καὶ ὁ στόλος ὁ ἐμπορικὸς τῆς Αὐστρίας μένει κλειστὸς εἰς τοὺς λιμένας. Παρ' ὅλα ταῦτα ἡ ἐξάντλησις δὲν φαίνεται ἐκδηλουμένη πουθενά. Πρέπει ἆρά γε νὰ πιστεύσωμεν ὅτι καὶ δεύτερον ἔτος θὰ παρέλθῃ ἄνευ ἀποτελεσμάτων; Θὰ ἦτο τρομερόν.

*
* *

Ὁ Σιωνισμὸς καὶ ὁ πόλεμος.

Ὁ Σιωνισμός, ἔργον εἰρηνικὸν καὶ οἰκονομικῶς ἀνορθωτικὸν μιᾶς τῶν πτωχοτέρων ἐπαρ-

χιῶν τῆς Τουρκίας, ὁποία ἦτο ἡ Παλαιστίνη πρὸ τῆς σιωνικῆς ἀναγεννήσεως, δὲν ἠδύνατο νὰ τύχῃ ὄχι μόνον προστασίας ἀλλ' οὐδὲ ἀνοχῆς ἀπὸ Κράτος φωτοσβεστικὸν οἷον ἡ Τουρκίσ, ἡ ὁποία ἀνεκάλυψεν αἰφνιδίως ὅτι ἦσαν Ρῶσσοι πατριῶται καὶ ἐπικίνδυνοι εἰς τὸν τόπον οἱ δυστυχεῖς ἐκεῖνοι μετανάσται οἱ ζητήσαντες πόρον ζωῆς, καλλιεργοῦντες τὴν γῆν τῶν ἀναμνήσεών των, καὶ πλουτίζοντες ταὐτοχρόνως τὸν τόπον. Ἀπὸ ἔτους τώρα οἱ διωγμοὶ καὶ αἱ ἐξώσεις τῶν Ἑβραίων τῆς Παλαιστίνης ἐξακολουθοῦσι βαθμηδὸν καὶ ἀθορύβως μὲ πρόγραμμα ἐξοντώσεως τῆς ἑβραϊκῆς ἐργασίας.

Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὴν Τουρκίαν ἐνθαρρύνει ἡ κηδεμὼν αὐτῆς Γερμανία, ἡ ὁποία ἐποφθαλμιᾷ τὰς ἀσιατικὰς χώρας. Πολλοί, δυστυχῶς, ἐκ τῶν ἡμετέρων ἐλπίζουν τὴν ἑβραϊκὴν σωτηρίαν ἀπὸ τοὺς Γερμανοτούρκους. Ἀλλὰ κατὰ ποίαν λογικήν, ἀφοῦ αὐτοὶ εἶναι οἱ σφαγεῖς τῆς σήμερον ; Ἀφοῦ οἱ δυστυχεῖς ὁμόθρησκοί μας τῆς Γερμανίας δὲν ἔχουν ἐπιρροὴν νὰ σταματήσουν τὴν σημερινὴν καταστροφήν, πῶς θὰ δυνηθοῦν νὰ κάμουν ἔργον ἀνορθωτικὸν αὔριον μὲ τὸν θρίαμβον, ἐὰν συμβῇ, τοῦ γερμανικοῦ σωβινισμοῦ;

*
* *

Ἀντάντ καὶ Διπλῆ.

Ἐν Ἀγγλίᾳ, Γαλλίᾳ, Ἰταλίᾳ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ρωσσίᾳ ἐδημοσιεύθησαν δηλώσεις, ἄρθρα συμπαθείας ὑπὲρ τῆς ἑβραϊκῆς ὑποθέσεως. Ἐν Ἰταλίᾳ ἡ «ὑπὲρ τῆς ἑβραϊκῆς ὑποθέσεως» Ἐπιτροπὴ ἀνέλαβε τὴν δρᾶσίν της ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ διασήμου δραματογράφου Σαβατίνου Λόπεζ καὶ τὴν ἔμπνευσιν τοῦ μεγάλου μας Λουτσάτη. Ἐν Ρωσσίᾳ ἔχομεν τὴν ἐπίσημον προκήρυξιν τοῦ ἀρχιστρατήγου Μεγάλου Δουκὸς Νικολάου πρὸς τοὺς Ἑβραίους τοῦ Καυκάσου ὑποδεικνύοντος εἰς αὐτοὺς τὴν Παλαιστίνην ὡς ἀμοιβὴν τοῦ ἡρωϊσμοῦ των. Ποῦ καὶ πότε ἠκούσθη καμμία δήλωσις τοιαύτη γερμανική ; Ἀλλὰ ποῦ καὶ πότε ἡ Γερμανία ἐπολέμησεν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἄλλων ; Ὁ θρίαμβος τοῦ 1870, μᾶς ἐχάρισε τὸν γερμανικὸν ἀντισημιτισμὸν μεταδοθέντα ἔκτοτε εἰς τὸν λοιπὸν κόσμον τὸν μὴ ἀπαλλαγέντα ἀκόμη τοῦ θανατηφόρου μολύσματος. Τίς δύναται νὰ προΐδῃ τί φοβερὸν ἐπιφυλάσσεται εἰς τὴν ἀνθρωπότητα μὲ μίαν γερμανικὴν παντοκρατορίαν ; Μὲ τὴν ἐπικράτησιν φυλῆς γονίμου, ἡ ὁποία εἰς διάστημα 100 ἐτῶν ἀπὸ 20 ἔφθασεν εἰς 120 ἑκατομμύρια ; Ἡ ἐπέκτασις, ἡ κατάπνιξις τῶν ἄλλων πρὸς κατάληψιν τῆς θέσεώς των ὑπὸ τὸν ἥλιον εἶναι διὰ τὸν Γερμανισμὸν ἀνάγκη φυσιολογική.

Λογικώτεροι φαίνονται ἑπομένως οἱ εὐχόμενοι τὴν ἐπικράτησιν τῶν Συμμάχων μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι ἡ Γαλλία, Ἀγγλία καὶ Ἰταλία ἀνέκαθεν φίλαι τοῦ ἑβραϊκοῦ λαοῦ. Ἡ δὲ Ρωσσία ἐδήλωσεν ἐπισήμως καὶ ἐγγράφως εἰς τὸν ἱδρυτὴν τοῦ Σιωνισμοῦ Χὲρτσλ ὅτι θὰ εὐνοήσῃ τὸ παλαιστίνειον κίνημα.

*
* *

Τί συνέβη εἰς τὴν Κέρκυραν;

Εἰς ἄλλην στήλην δημοσιεύομεν ἀνταπόκρισιν ἐκ Κερκύρας εἰς τὸν «Χρόνον» περὶ ἐπεισοδίου αὐτόχρημα ἀσημάντου, τὸ ὁποῖον δικαίως ὁ ἐν λόγῳ ἀνταποκριτὴς πσριστάνει ὑπὸ τὴν κωμικὴν αὐτοῦ ἔποψιν Εἴτε ποντικὸς ἢ ἐπιτήδειός τις ἀφῄρεσεν αἷμα ἀπὸ ἕνα παιδί, τὸ ὁποῖον φαίνεται ὅτι εἶναι χριστιανός, καθὼς ἠδύνατο νὰ εἶναι ἑβραῖος τί σημασίαν ἔχει ; Ἡ Κύρκυρα ἴσως ὑπῆρξεν τὸ μόνον μέρος, τὸ ὁποῖον οὐδὲ εἰς τὸν μεσαιῶνα ἐγνώρισε τὴν ἀνόητον κατὰ τῶν Ἑβραίων συκοφαντίαν περὶ χρήσεως ἀνθρωπίνου αἵματος. Ἔπειτα ἡ ἑβραϊκὴ θρησκεία δὲν εἶναι νέον τι φαινόμενον. Ὁ Χριστὸς καὶ οἱ Ἀπόστολοι ἦσαν ἑβραῖοι ἀπαράλλακτα ὅσον καὶ οἱ σημερινοί. Ἔκαμαν καὶ αὐτοὶ χρῆσιν αἵματος ; Ἀλλ' ἀκριβῶς οἱ πρῶτοι χριστιανοί, οὐχί οἱ ἑβραῖοι, ἐσυκοφαντήθησαν ὡς μεταλαμβάνοντες δι' αἵματος παιδίων. Καὶ ἦτο τοῦτο εὐνόητον. Οἱ ἐθνικοὶ εἶχον τὴν χειρίστην ἰδέαν περὶ τῶν χριστιανῶν, οὓς ἐθεώρουν ἀνηθίκους, ἀθέους καὶ ἐπιδιδομένους εἰς τὰ χείριστα. Τὸ κατὰ τῶν χριστιανῶν μῖσος δὲν ἠδύνατο ἢ νὰ δώσῃ συκοφαντικοὺς καρπούς. Καὶ οἱ χριστιανοὶ ἀπελογοῦντο... φέροντες ὡς μαρτυρίαν τὴν Γραφήν, ἡ ὁποία ἀπηγόρευεν εἰς αὐτοὺς τὴν χρῆσιν τοῦ αἵματος τῶν ζώων, τοῦθ' ὅπερ μέχρι σήμερον ἰσχύει παρ' Ἑβραίοις. Ἀλλ' οἱ ἐθνικοὶ ἦτο ἐπιτετραμμένον νὰ μισοῦν, εἰς αὐτοὺς δὲν εἶχεν ἀποκαλυφθῇ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Ἀγάπης. Ἠγνόουν τὴν Γραφήν. Ἀλλ' οἱ χριστιανοὶ γνωρίζουν τὸ Εὐαγγέλιον, γνωρίζουν τὴν Γραφὴν καὶ ἐπιτρέπεται εἰς αὐτοὺς μετὰ δισχίλια ἔτη τῆς ἐκ Σιὼν ἀπὸ τὰ χείλη ἑβραίων διδαχθείσης ἀγάπης νὰ ἔχουν τὰς αὐτὰς ταπεινὰς ἀντιλήψεις τῶν εἰδωλολατρῶν, ἀντιλήψεις αἱ ὁποῖαι διὰ μέσου τῆς Γραφῆς προσβάλλουν τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τοὺς ἑβραίους αὐτοῦ ἐμπνευστάς ;

Μ. Χ.

Η ΤΕΧΝΗ
ΚΑΙ Η ΑΝΤΙΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΩΡΑΙΟΥ
ΠΑΡ' ΕΒΡΑΙΟΙΣ

Α'.

Διὰ τὴν μουσικὴν καὶ τὴν ποίησιν δὲν ὑπάρχει δευτέρα γνώμη ὅτι ἐκαλλιεργήθησαν ἐξόχως παρ' Ἑβραίοις. Καὶ ἡ μὲν ποίησις ἡ λυρική, εἴτε εἰς τὴν θρησκευτικὴν εἴτε εἰς τὴν ἐρωτικὴν σύλληψιν θεωρεῖται φθάσασα εἰς τὸ τέλειον, εἴς τε τοὺς Ψαλμοὺς καὶ τὸ Ἆσμα Ἀσμάτων. Ἄλλα δείγματα ἔξοχα ποιήσεως, ἐκτὸς τῶν λυρισμῶν τῶν προφητῶν, ἔχομεν ἀκόμη πλεῖστα. Ὑπάρχουσι τεμάχια τελειότερα τοῦ ἄσματος ἐπὶ τῆς Ἐρυθρᾶς, τοῦ τελευταίου ἄσματος τοῦ Μωϋσέως, τοῦ ἄσματος τῆς Δεβόρρας, τοῦ εἰδυλλίου τῆς Ροὺθ, τοῦ δραματικοῦ ὕψους τοῦ Ἰώβ ;

Περὶ τῆς Μουσικῆς τῆς ἑβραϊκῆς, καθὼς καὶ περὶ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς, καὶ τῶν ἄλλων ἐν γένει ἀρχαίων ἐθνῶν, δὲν μᾶς εἶνε δυνατὸν νὰ λάβωμεν ἄμεσον καὶ ἄφθονον οὕτως εἰπεῖν ἀντίληψιν, ἐπειδὴ ἡ μουσικὴ δὲν μᾶς ἄφησε διὰ σημείων ἴχνη ἀνεξίτηλα ὡς ἡ Γραφή.

Ἀλλὰ βεβαίως, ὑπερβολικὰ ἐξαισία, θεία, ἔπρεπε νὰ εἶναι ἡ μουσικὴ εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἱερουσαλήμ, ἀνταξία τῶν νοημάτων τὰ ὁποῖα ἐτόνιζεν, ἀνταξία τῆς ὡραιοτάτης ἑβραϊκῆς γλώσσης οὔσης αὐτῆς καθ' ἑαυτῆς αὐτόχρημα μουσικῆς.

Τώρα μόλις, γίνονται ἀπόπειραι πρὸς ἀνακάλυψιν, πρὸς ἀναστήλωσιν τῆς παλαιᾶς τῶν Ἑβραίων μουσικῆς. Καί εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ὑπὸ ἐνθουσιώδους μεγάλου συνθέτου Ἑβραιορώσσου ἱδρύθη ἑβραϊκὸν ὠδεῖον καταγινόμενον εἰς τὸ ἔργον τοῦτο, μέλλον ἀναμφιλέκτως νὰ παράσχῃ εἰς τὴν ἀνθρωπότητα νέας καλλιτεχνικὰς συγκινήσεις.

Πρό τινος συνομιλῶν μετὰ τοῦ κ. Ψάχου, τοῦ ἀρίστου τούτου σκαπανέως ἄλλου κλάδου τῆς Ἀνατολικῆς Μουσικῆς, τῆς Βυζαντινῆς, τοῦ ἐξέφρασα τὴν ἑξῆς ἀπορίαν : «Δεδομένου ὅτι ἡ Μήτηρ πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν, ὑπῆρξεν ἡ τῆς Ἱερουσαλήμ, ὅτι ἐν τῇ ἀρχαίᾳ πρωτευούσῃ τῶν Ἑβραίων ἐψάλησαν οἱ πρῶτοι ψαλμοὶ ἐν Ἐκκλησίᾳ, ὅτι οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ ἦσαν Ἑβραῖοι, καὶ ὅτι ἀφεύκτως ἐκ τῆς Ἱερουσαλὴμ μετεδόθησαν πολλὰ τῆς λατρείας εἰς τὰς ἄλλας χριστιανικὰς ἐκκλησίας, δὲν ἔπρεπε νὰ ἀναζητηθοῦν ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ μουσικῇ ἴχνη τυχὸν τῆς μουσικῆς τῆς ἑβραϊκῆς, καὶ δὴ τῆς ἐπισήμου, τῆς ἐν τῷ Ναῷ τῆς Ἱερουσαλήμ ;»

Ἀλλ' ἰδοὺ ὅτι ἡ ἁπλῆ μου ὑπόνοια εὑρίσκει ἔδαφος εἰς σπουδαῖον ἄρθρον περὶ ἀνατολικῆς μουσικῆς τοῦ ἐγκρίτου Ἕλληνος συνθέτου Αἰμιλίου Ριάδου. Τὸ ἄρθρον δημοσιευθὲν εἰς τὴν γαλλόφωνον «Ἠχὼ τῆς Θεσσαλονίκης» τῇ 23 Αὐγούστου (ε. ν.) ἄρχεται οὕτως: ***Αἱ μελοποιΐαι τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ οἱ ἑβραϊκοὶ ψαλμοί, ποῦ οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ μετέφερον εἰς τὴν νέαν θρησκείαν των, συνετέλεσαν εἰς τὸν σχηματισμὸν μιᾶς νέας μουσικῆς, τῆς ὡραιοτέρας πασῶν, τῆς Βυζαντινῆς μουσικῆς»...***

Καὶ ὁ κ. Ριάδης ἐξακολουθεῖ :

«Καὶ ἡ τελευταία αὕτη ὑπῆρξεν ἀναμφιβόλως ἡ ἀφετηρία πάσης τῆς ἀνατολικῆς μουσικῆς μας· μουσικῆς ἐκλεκτῆς, μοναδικῆς διὰ τὴν γοητείαν της, τὴν ποίησίν της, τὸ πλῆρες πόνου πάθος της. **Οἱ Ψαλμοὶ** τοῦ Δαυΐθ, οἱ ὕμνοι τῶν Ἑλλήνων μὲ πληθὺν κλιμάκων, ἄμετρον ποικιλίαν τῶν ρυθμῶν, ἰδοὺ ἡ ἀρχή».

Λοιπὸν κατὰ τὸν διακεκριμένον συνθέτην, δὲν εἶναι πλέον ὑπόνοια ἀβάσιμος, ἀλλά τι βέβαιον, ὅτι ἡ ἑβραϊκὴ μουσικὴ εἰσῆλθεν ὡς στοιχεῖον θεμελιῶδες, μετὰ τῆς ἑλληνικῆς, εἰς τὸν σχηματισμὸν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς καὶ Βυζαντινῆς μουσικῆς.

Μετὰ τὸν πόλεμον, ὅτε ἀποκαθισταμένης τῆς τάξεως, θὰ ἀναλάβῃ τὴν λειτουργίαν του τὸ Ὠδεῖον Ἱερουσαλὴμ θὰ ἦτο εὐχῆς ἔργον ἵνα καὶ οἱ ἐν Ἀθήναις καὶ οἱ ἐν Θεσσαλονίκῃ μύσται τῆς Βυζαντινῆς συνεννοῶνται εἰς τὰς κοινὰς ταύτας μελέτας περὶ ἐπαναφορᾶς τῆς ἀρχαίας ἀνατολικῆς μουσικῆς εἰς τὸ κλέος της.

Ἀλλὰ διατί ὑστέρησαν οἱ Ἑβραῖοι κατὰ τὰς λοιπὰς τέχνας, τὰς ἰδίᾳ παραστατικάς, τὴν ζωγραφικὴν καὶ τὴν γλυπτικήν ; Μὴ ἡ φυλὴ ἦτο ἀνεπίδεκτος τοιαύτης τεχνικῆς ἀντιλήψεως ; Θὰ ἦτο ἄλογος μία τοιαύτη σκέψις, προκειμένου περὶ φυλῆς, ἡ ὁποία εἰς τὰς δύο ὑψηλοτέρας τῶν τεχνῶν, εἰς τὴν ποίησιν καὶ τὴν μουσικήν, ἐφάνη τοσοῦτον ἔξοχος. Ἀλλὰ καὶ ἱστορικῶς γίνεται φανερὸν ὅτι οἱ Ἑβραῖοι εἰς τὴν ἀρχαιοτέραν ἐποχὴν τῆς ἱστορίας των ἰδίᾳ, ἐκαλλιέργησαν τὰς τέχνας, τὴν γλυπτικήν, τὴν κοσμηματογραφικήν, τὴν χαρακτικὴν εἰς μέταλλα, λίθους, ξύλον. Καὶ τὴν «τέχνην» ἐχαρακτήριζον ὡς «ἔργον τοῦ θείου πνεύματος», τοὐτέστι ὡς ἔμπνευσις θεία, καὶ τοιαύτης θείας ἐμπνεύσεως λέγονται πεπροικισμένοι ἐν τῷ Πεντατεύχῳ οἱ τεχνῖται Βετσαλὲλ τῆς φυλῆς τοῦ Ἰούδα καὶ ὁ Ἀωλιάβ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Δάν. Οἱ Χερουβὶμ μὲ τὰς πτέρυγάς των ἀνάγονται εἰς τὴν ἀρχαιοτέραν ἐκείνην ἐποχήν, ὁπότε ἡ ἀντίδρασις τῶν Προφητῶν δὲν εἶχεν ἀκόμη κατασυντρίψῃ πάντα τὰ ἐξωτερικὰ σύμβολα τῆς λατρείας, ἀποκλείσασα ἐπὶ αἰῶνας ἐκ τοῦ ἑβραϊκοῦ βίου πᾶσαν καλλιτεχνικὴν τῆς ζωγραφικῆς καὶ τῆς γλυπτικῆς παράστασιν.

Δὲν εἶναι τοῦ παρόντος νὰ ἐξετάσωμεν ὁποίαν ὁ ἐξοστρακισμὸς οὗτος ἐπίδρασιν ἔλαβεν ἐπὶ τοῦ ἑβραϊκοῦ πολιτισμοῦ, καὶ ἐν γένει ἐπὶ τῆς ἀνθρωπότητος.

Περιοριζόμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ὁ ἐξοστρακισμὸς οὗτος, ὁ προκληθεὶς ἀπὸ λόγους ἠθικοπολιτικούς, δὲν εἶχε καμμίαν σχέσιν μὲ τὰς πρὸς τὰς δύο πσραστατικὰς τέχνας κλίσεις καὶ τὴν ἀντίληψιν τοῦ ὡραίου τοῦ ἑβραϊκοῦ λαοῦ.

Καὶ ὅσον μὲν εἰς τὰς κλίσεις αὗται ἐνυπάρχουν πάντοτε ἀκμαῖαι καὶ μέχρι σήμερον διατηρούμεναι παρὰ τῇ φυλῇ, ἀφοῦ ἵνα παρασιωπήσωμεν πάντας τοὺς ἄλλους, περιορισθῶμεν νὰ ἀναφέρωμεν τὸν Ἰσραὴλ ὡς τὸν ἐξοχώτερον τῶν συγχρόνων Ὁλλανδῶν ζωγράφον καὶ τὸν Ἀντοκόλσκυ τὸν ἐξοχώτερον τῶν Ρώσσων γλυπτῶν.

Ὅσον δὲ ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀντίληψιν τοῦ ὡ-

ραίου, θὰ ἴδωμεν εἰς προσεχὲς ἄρθρον, πῶς ἐλλείψει τῆς ἐξωτερικῆς παραστάσεως, τὸ Ὡραῖον ἀπεζημιώθη εἰσχωρίσας ἀκράτητον εἰς αὐτὸν τὸν οἰκογενειακὸν καὶ ἐσωτερικὸν ἑβραϊκὸν βίον μὲ τελετὰς καὶ παραστάσεις, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν αὐτόχρημα αὐτὸ τοῦτο τὸ Ὡραῖον, ὄχι ἐν τῇ νεκρᾷ ἀπομιμήσει τῆς Φύσεως, ἀλλ' ἐν αὐτῇ τῇ ἀπολαύσει τῆς ζωῆς.

Μ. Χ.

ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΣΤΑΙ ΙΟΥΔΑΙΟΙ ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

ὑπὸ

Ἀρχ. Χρυσοστ. Α. Παπαδοπούλου

(Ἐκ τοῦ Ἐκκλ. Φάρου Ἀλεξανδρείας)

(Συνέχεια προηγ. φύλλου)

Ἤδη δ' ἐπὶ τοῦ Πτολεμαίου α΄ ἱκανῶς περίεργοι προσπάθειαι κατεβλήθησαν ἀποδείξεως τῶν Ἰουδαίων ὡς ὁμοφύλων τῶν Αἰγυπτίων καὶ τῶν Ἑλλήνων. Ἐντολῇ αὐτοῦ ὁ ***Ἑκαταῖος Ἀβδηρίτης,*** περιελθὼν τὰ ἱερὰ τῆς Αἰγύπτου συνέγραψε τὰ «Αἰγυπτιακά», ὧν μέρος ἀπετέλει τὸ «περὶ Ἰουδαίων» σύγγραμμα. Ὑπάρχουν ὑπόνοιαι ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι συγγραφεῖς δὲν μετέδωκαν πιστῶς τὰς ἐκ τοῦ ἀπολεσθέντος συγγράμματος τοῦ Ἑκαταίου εἰδήσεις, οὐχ ἧττον εἶνε ἀξιοσημείωτον ὅτι Ἕλλην καὶ οὐχὶ ἐξελληνισμένος Ἰουδαῖος, ἐντολῇ τοῦ Πτολεμαίου, ἀνέλαβε νὰ διαλλάξῃ τὰ ἑτερογενῆ στοιχεῖα τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἀλεξανδρείας, ἀποδεικνύων ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι, οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Ἰουδαῖοι κατήγοντο ἐκ τῆς αὐτῆς φυλῆς καὶ ἐκ τῆς αὐτῆς χώρας, τῆς Αἰγύπτου. Κατὰ τὸν Ἑκαταῖον Ἀβδηρίτην, μέρος τῶν παλαιῶν κατοίκων τῆς Αἰγύπτου ὑπὸ τὸν ***Δαναὸν*** καὶ ***Κάδμον*** μετέβη εἰς Ἑλλάδα, ἕτερον δὲ μέρος ὑπὸ τὸν Μωϋσῆν ἐγκατέστη ἐν Παλαιστίνῃ.* Πρὸς τὴν τοιαύτην ἐθνολογικὴν θεωρίαν τοῦ Ἑκαταίου Ἀβδηρίτου ἐζητεῖτο νὰ συμβιβασθῶσι παλαιαὶ παραδόσεις περὶ τῆς Αἰγυπτιακῆς ἀρχῆς τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, ἃς μετέδωκαν μὲν ὁ ***Ἑκαταῖος Μιλήσιος*** καὶ ὁ ***Ἡρόδοτος,*** προσεπάθησε δ' ἐπὶ τοῦ Πτολεμαίου α΄ καὶ ὁ Αἰγύπτιος ἱερεὺς ***Μανέθων*** νὰ ἐπικυρώσῃ διὰ τῆς ἑρμηνείας τῶν συμβόλων καὶ τῶν μυστηριωδῶν σημείων τῆς Αἰγυπτιακῆς θεολατρείας. Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι συγγραφεῖς ἐζήτησαν νὰ χρησιμοποιήσωσιν ὑπὲρ ἑαυτῶν τὰς εὐμενεῖς τῶν Ἑλλήνων εἰδήσεις.

Καταληφθέντες καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῆς μεγάλης ἐξελληνιστικῆς κινήσεως, ἑκόντες ἄκοντες, παρὰ τὴν ἀποκλειστικότητα αὐτῶν, εἰσῆλθον εἰς τὴν πνευματικὴν αὐτῆς ἀτμόσφαιραν. Ζῶντες ἐν τῷ κέντρῳ τῶν γραμμάτων καὶ τῆς Ἑλληνικῆς ζωῆς, ἀπεδέχθησαν πρὸς τῇ ἑλληνικῇ γλώσσῃ καὶ τὰς ἑλληνικὰς ἰδέας, ἀφοῦ ἤδη ταύτας καὶ οἱ ἐν Παλαιστίνῃ Ἰουδαῖοι ἀπεδέχοντο. Ἐπὶ δὲ τοῦ ***Πτολεμαίου β΄ Φιλαδέλφου*** (285—246) συνετελέσθη μέγιστον γεγονός, ὅπερ ὑπῆρξεν ἀφετηρία τοῦ πλήρους ἐξελληνισμοῦ τῶν Ἰουδαίων, ἤτοι ἡ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν μετάφρασις τῶν Ἁγίων Γραφῶν, ὑπὸ 72 μεταφραστῶν γενομένη ἐν τῷ ***Φάρῳ*** τῆς Ἀλεξανδρείας. Τὸ γεγονὸς τοῦτο ἐπανηγυρίζετο ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων τῆς Ἀλεξανδρείας ἐτησίως δι' ἰδιαιτέρας ἑορτῆς καὶ ἦτο ἀληθῶς ἄξιον τοιούτου πανηγυρισμοῦ. Διότι ἡ γλῶσσα τῆς Γραφῆς, ἡ ἀρχαία ***Ἑβραϊκή,*** ἦτο εἰς αὐτοὺς ἄγνωστος. Καὶ ἐν Παλαιστίνῃ ἔτι ἐλαλεῖτο ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων ἡ ***ἀραμαϊκὴ*** γλῶσσα, οἱ δὲ Φορισαῖοι, ἀνεξέλεγκτοι ἑρμηνευταὶ τῆς Γραφῆς, παρέφθειραν τὴν θρησκείαν καὶ ἐνόθευσαν τὰς περὶ τοῦ Μεσσίου προσδοκίας.** Διὰ τῆς μεταφράσεως οἱ ἔξω τῆς Παλαιστίνης Ἰουδαῖοι ἀπέκτησαν τὰ ἱερά των βιβλία ἐν τῇ γλώσσῃ τὴν ὁποίαν ἐλάλουν, καὶ ἠδύναντο εὐκρινέστερον νὰ ἐννοήσωσιν αὐτά. Ἡ μετάφρασις ἀνταπεκρίθη εἰς μεγάλην θρησκευτικὴν αὐτῶν ἀνάγκην, μικρὸν δὲ κατὰ μικρὸν ἐπεβλήθη καὶ ἐπὶ τῶν Ἰουδαίων τῆς Παλαιστίνης, διότι ἄλλως τε ἐκεῖθεν εἶχον προσκληθεῖ εἰς Ἀλεξάνδρειαν οἱ μεταφρασταί.

Ὑπῆρξε δὲ ἡ μετάφρασις αὕτη σπουδαιότατον γεγονὸς καὶ διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, διότι συνετέλεσεν εἰς τὴν ἐπικράτησιν τῆς «***κοινῆς***» γλώσσης, καίτοι οἱ μεταφρασταὶ παρεισήγαγον πολλὰ ξένα στοιχεῖα ἐν τῇ κατὰ λέξιν ἀποδόσει τοῦ ἑβραϊκοῦ πρωτοτύπου. Κατὰ γενικήν τινα ἔννοιαν, πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τῶν «***ἀττικιστῶν***», ἤτοι τῶν ὀπαδῶν τῆς καθαρευούσης ἀττικῆς, οἱ ὀπαδοὶ τῆς «***κοινῆς***» ἑλληνικῆς γλώσσης ἐκαλοῦντο «***ἑλληνισταί***», ὡς καταφαίνεται ἐκ τῶν ἑξῆς φράσεων τοῦ κωμικοῦ Ποσειδίππου «***Ἑλλὰς μέν ἐστι μία, πόλεις δὲ πλείονες· σύ μέν ἀττικίζεις, ἡνίκα ἂν φωνὴν λέγῃς αὐτοῦ τίν', οἱ δ' Ἕλληνες ἑλληνίζομεν***». Ζήτημα ὑπῆρξε καὶ τότε μεταξὺ τῶν λογίων περὶ τοῦ ἐὰν ἔπρεπε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ζωὴν ἡ ἀττικὴ γλῶσσα, ἢ νὰ ἐπικρατήσῃ ἡ «***κοινὴ***» λεγομένη. Κέντρον δὲ τῶν σφοδροτέρων συζητήσεων μεταξὺ τῶν ἀττικιστῶν καὶ ἑλληνιστῶν ὑπῆρξεν ἡ Ἀλεξάνδρεια, ἕνεκα τῆς ἐν αὐτῇ λειτουργίας τοῦ ***Μουσείου*** καὶ τῆς συγκεντρώσεως τῶν περιφανεστέστερων λογίων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Δὲν εἶναι δὲ παράδοξος ἡ ἐμφάνισις τοιούτου ζητήματος, διότι τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος διήρχετο ἐσωτερικὴν κρίσιν, ἡ ζωὴ αὐτοῦ μετεσχηματίζετο ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν νέων ἱστορικῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς διετέλει. Ἐκ τῆς Ἀλεξανδρείας, ἥτις ἐκ πάσης ἐπόψεως ἀπετέλει τὴν καρδίαν τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἐξηρτᾶτο τὸ μέλλον αὐτοῦ. Ἐν αὐτῇ δὲ ἡ λαλουμένη γλῶσσα δὲν ἦτο ἡ καθαρὰ ***ἀττική,*** καὶ αὕτη δὲ ἡ γραφομένη εἶχεν ἀπομακρυνθεῖ, κατὰ τοὺς τύπους καὶ τὰς λέξεις, ἀπὸ τῆς ἀρχαίας γλώσσης. Εἰς παράδειγμα λαμβάνομεν προχείρως ἐκ τῶν παπύρων δύο ἔγγραφα κοινωνικῆς σχέσεως, τὸ ἓν προσκλητήριον συμποσίου: «***Ἐρωτᾷ σε Χαιρήμων δειπνῆσαι εἰς κλίνην τοῦ κυρίου Σαράπιδος ἐν τῷ Σαραπείῳ αὔριον, ἥτις ἐστὶν ιε΄ ἀπὸ ὥρας θ΄***», καὶ τὸ ἕτερον προσκλητήριον γάμου: «***Ἐπρωτᾷ σε Ἡραῖς δειπνῆσαι εἰς γάμους τέκνων αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὔριον, ἥτις ἐστὶν πέμπτη, ἀπὸ ὥρας θ΄***». Προφανῶς ἡ διαφορὰ δὲν εἶναι μεγάλη, ἀλλ' οἱ ἀττικισταὶ ἤθελον πλήρη τὴν ἀναβίωσιν τῆς γλώσσης καὶ μετ' αὐτῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ βίου, ἥτις ἔπρεπε νὰ συντελεσθῇ κατὰ τοὺς ἀρχαίους τύπους. Εἶναι δὲ ἀξιοσημείωτον, ὅτι οἱ Ἕλληνες ποιηταὶ ὁ ***Θεόκριτος, ὁ Ἀπολλώνιος*** καὶ πρὸ πάντων ὁ ***Καλλίμαχος***, οἵτινες διὰ τῆς ποιήσεώς των ἐλάμπρυναν τὴν Πτολεμαϊκὴν ἐποχήν, διεμαρτύροντο κατὰ πάσης παραφθορᾶς τῶν ἠθῶν καὶ τῆς θρησκείας καὶ κατὰ πάσης παραποιήσεως τοῦ ἑλληνικοῦ βίου. Ὅπως δὲ οἱ ποιηταί, οὕτω καὶ οἱ ῥήτορες καὶ πρὸ πάντων οἱ γραμματικοὶ ἦσαν ἐχθροὶ τῶν παραφθειρόντων τὴν ἀττικήν, ὡς παραφθείροντες δὲ αὐτὴν ἐθεωρήθησαν καὶ οἱ Ἰουδαῖοι τῆς Ἀλεξανδρείας, διότι ἐν τοῖς συγγράμμασιν αὐτῶν ἡ γλῶσσα προσελάμβανε ξένα στοιχεῖα καὶ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον παρεθείρετο, ἀπομακρυνομένη τῆς ἀττικῆς. Ὑπῆρχεν ὅμως καὶ ἄλλη μερὶς λογίων, οἵτινες ἕνεκα καθαρῶς πρακτικῶν λόγων, δὲν συνεμερίζοντο τὰς ἰδέας τῶν ἀττικιστῶν, καθ' ὧν ἐπετίθεντο διότι «***τὸ λάχανον ὀνομάζειν ἀξιοῦσι ῥάφανον, ὥσπερ τοῖς πρὸ ἑξακοσίων ἐτῶν Ἀθηναίοις διαλεγόμενοι καὶ οὐχὶ τοῖς νῦν Ἕλλησι***». Τὸ περὶ διγλωσσίας ἐπιχείρημα δὲν ἐφαίνετο καὶ τότε, ὅπως καὶ σήμερον, ἔχον βαρύτητά τινα, ἔστω καὶ ἂν οἱ λόγιοι μεταξὺ των μὲν ὁμιλοῦντες ἔλεγον λ.χ. «***ἀρτοφόριον***», πρὸς δὲ τοὺς δούλους «***πανάριον***», τὸ δὲ ζήτημα ἐλύετο ἀφ' ἑαυτοῦ διὰ τῆς ἐπικρατήσεως τῆς ἁπλοποιηθείσης ἀττικῆς, ἥτις δὲν ἀπέκλεισε νέους τύπους καὶ νέας λέξεις καὶ νέας ἐννοίας παλαιῶν λέξεων. Οἱ ἐκ τῆς διγλωσσίας φόβοι ἀπεδείχθησαν ἀνυπόστατοι, διότι οὐδὲν κώλυμα παρουσιάσθη ἐκ τοῦ ὅτι οἱ Ἀλεξανδρινοὶ ἔγραφον καὶ ἔλεγον «***ἄρτος***» καὶ «***ψωμός***», «***ἰχθὺς***» καὶ «***ὀψάριον***». Οὕτως ἀπετελέσθη ἡ γλῶσσα τῶν Ἑλληνιστῶν ἡ «κοινὴ» λεγομένη, ἣν μετεχειρίσθησαν οἱ διαπρεπέστεροι τῶν Ἑλλήνων συγγραφέων τῆς Ἀλεξανδρινῆς ἐποχῆς, ***ὁ Πολύβιος, ὁ Διόδωρος, ὁ Στράβων, ὁ Πλούταρχος,*** καὶ ἄλλοι. Ἡ γλῶσσα αὕτη ἐχρησιμοποιήθη βραδύτερον ὡς θαυμασιώτατον ὄργανον τοῦ ***Χριστιανισμοῦ*** καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς φιλολογίας, τῆς ὁποίας προοδοποιητικόν, οὕτως εἰπεῖν, μνημεῖον ὑπῆρξεν ἡ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ γενομένη εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν ἐκ τῆς ἑβραϊκῆς μετάφρασις τῆς Γραφῆς.

Τὴν γλῶσσαν ταύτην μετεχειρίσθησαν καὶ οἱ κατ' ἐξοχὴν Ἑλληνισταὶ ὀνομασθέντες Ἰουδαῖοι τῆς Ἀλεξανδρείας. Ἐν αὐτῇ δὲ πρωτότυπως συνέγραψαν καί τινα τῶν τελευταίων βιβλίων τῆς Γραφῆς, ὧν τὸ γ΄ τῶν ***Μακκαβαίων*** ἀναφέρεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ ἐπεισόδιον τοῦ Πτολεμαίου δ΄ Φιλοπάτορος, διατάξαντος μέν, ὡς εἴδομεν τὴν καταστροφὴν τῶν ἐν Αἰγύπτῳ Ἰουδαίων, ἀλλὰ μὴ ἐκτελέσαντος τὴν διαταγήν. Ἐν τοῖς ἄλλοις βιβλίοις τῶν Μακκαβαίων ἐκτίθεται ἡ μεγάλη ὑπὸ τοὺς ὁμωνύμους ἥρωας ἐπανάστασις κατὰ τῶν Σελευκιδῶν. Ὑπὸ τῶν Ἑλληνιστῶν ἐπίσης Ἰουδαίων συνετάχθησαν, κατὰ τὸ πλεῖστον, οἱ ***Σιβυλλικοὶ*** χρησμοί, ἐν οἷς, ὑπὸ τύπον ἀρχαίων χρησμῶν, ἐν ἑξαμέτροις, ἀνεμίχθησαν ἰουδαϊκαὶ ἰδέαι καὶ παραδόσεις μεθ' ἑλληνικῶν ἰδεῶν. Ἐν αὐτοῖς ἐξυμνεῖται ὁ ἰουδαϊκὸς λαὸς καὶ ζωηρῶς ἀναπαρίσταται ἡ θρησκευτικὴ καὶ ἠθικὴ αὐτοῦ κατάστασις ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν τῶν ἐθνικῶν. Πολλοὶ τῶν Σιβυλλικῶν χρησμῶν ἀναφέρονται εἰς ἱστορικὰ γεγονότα τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν Πτολεμαίων. Πρὸς ἐξύψωσιν δὲ τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ ἐπεδόθησαν οἱ Ἑλληνισταὶ Ἰουδαῖοι μετὰ ζέσεως εἰς συγγραφικὴν δρᾶσιν. Ἰουδαῖος ἐπικὸς ποιητής. ***Φίλων*** ὀνόματι, συνέγραψε μακρὸν ἐν ἑξαμέτροις ποίημα περὶ τῆς πόλεως Ἱερουσαλήμ. Ὅμοιον ποίημα συνέγραψε περὶ Συχὲμ ὁ ***Θεόδοτος,*** ἕτερος δ' ἑλληνιστὴς ποιητής, ὁ ***Ἰεζεκιήλ,*** ἐδραματοποίησε τὴν ἔξοδον τῶν Ἰουδαίων ἐκ τῆς Αἰγύπτου διὰ τοῦ Μωϋσέως, κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τοῦ Αἰσχύλου καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ποιητῶν, ἐπιγράψας τὸ δρᾶμα αὐτοῦ «Ἐξαγωγή». Διὰ τοιούτων φιλολογικῶν ἔργων ἐξυψοῦτο ἡ προσωπικότης τοῦ Μωϋσέως, ὡς ἥρως καὶ ἀρχηγοῦ τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ, τὰ δὲ μεγάλα γεγονότα ἐκ τῆς ἱστορίας αὐτοῦ καθίσταντο γνώριμα καὶ εἰς τὰ λοιπὰ ἔθνη, διὰ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης. Ἰουδαῖοι Ἑλληνισταὶ ἱστορικοί, ὡς ὁ ***Δημήτριος, ὁ Εὐπόλεμος, Ἀρτάπανος, Ἀριστέας, Κλεόδημος ὁ καὶ Μάλχος, Θάλλος, Ἰοῦστος*** ὁ ἐκ Τιβεριάδος, ***Ἰάσων*** ὁ Κυρηναῖος, ***Ἰώσηπος*** καὶ ἄλλοι, ἑλληνικὰ φέροντες ἢ ἐξελληνίζοντες τὰ ἑβραϊκὰ ὀνόματα, ἠσχολήθησαν περὶ τὴν παλαιὰν ἢ τὴν σύγχρονον αὐτοῖς ἱστορίαν

---

* Σ. Ι. Ε. Καὶ νεώτεροι συγγραφεῖς ἔγραψαν περὶ συγγενείας Δαναῶν (ἑλληνικῆς φυλῆς) καὶ Δανιτῶν (ἑβραϊκῆς φυλῆς τοῦ Δάν).

** Σ. Ι. Ε. Ὁ ἔγκριτος συγγραφεὺς γίνεται ἐνταῦθα θῦμα μισεβραϊκῶν εἰσηγήσεων. Οὐδεμία παραφθορὰ καὶ νοθεία ἐνυπάρχουν εἰς τὰ ραββινικὰ βιβλία, μόνον ἑρμηνεῖαι ἐπὶ τὸ φιλελευθερώτερον καὶ ἐπιστημονικώτερον.

τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ. Τὰ παλαιὰ ἑβραϊκὰ ὀνόματα καὶ πρόσωπα παρουσιάζοντο ὑπὸ ἑλληνικὸν τύπον. Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος μετωνομάζετο Ἄδαμος, ὁ μέγας Πατριάρχης Ἀβραὰμ μετεσχηματίζετο εἰς Ἄβραμον καὶ ὁ Ἰωσὴφ εἰς Ἰώσηπον. Ἄλλοι δὲ πάλιν Ἑλληνισταὶ Ἰουδαῖοι συνέλεγον ἐκ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων ῥήσεις καὶ ἀποφθέγματα πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ὀρθότητος τῶν ἰουδαϊκῶν ἰδεῶν, παραποιήσαντες, δυστυχῶς, ἱκανὰ χωρία, ἢ ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἑλλήνων συγγραφέων διαδόσαντες ἰδίας γνώμας. Ἔνδοξα ὀνόματα ἐκ τῆς ἱστορίας τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων, ***ὁ Λίνος. ὁ Ὀρφεύς, ὁ Ἡσίοδος*** καὶ ***ὁ Ὅμηρος, ὁ Αἰσχύλος, Σοφοκλῆς*** καὶ ***Εὐρυπίδης,*** ἐχρησιμοποιήθησαν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Φέρονται δ' ἐπ' ὀνόματι τοῦ ποιητοῦ ***Φωκυλίδου*** διάφορα γνωμικά, συντεταγμένα προφανῶς ὑπὸ Ἑλληνιστῶν Ἰουδαίων ἢ καὶ ὑπὸ χριστιανῶν.

Σ. Ι. Ε. Τὰς ἀφθόνους καὶ σοφὰς σημειώσεις τοῦ λογίου Ἀρχιμανδρ. παραλείπομεν τοῦτο μὲν λόγῳ χώρου, τοῦτο δὲ διότι καὶ χωρὶς αὐτῶν τὸ κείμενον εἶναι ἀρκετὰ σαφές.

(ἕπεται συνέχεια)

Χ. Π. ΧΑΓΙΕΣ

ΕΝ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ

(Συνέχεια ἰδὲ προηγ. φύλλον)

Τέλος μετὰ μακρὰς περιπλανήσεις, ἐκινήσαμεν διὰ τὴν Ἱερουσαλήμ. Ἐπήραμεν τὸν ὡραῖον δρόμον ποῦ περνᾷ ἀπὸ τὴν Σαμάρειαν καὶ ἐλάβαμεν οὕτω τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἴδωμεν τὰ ἐρείπια τῆς πρωτευούσης τοῦ Βασιλείου τοῦ Ἐφραὴμ τὰ ὁποῖα ἀρχίζουν ὀλίγον κατ' ὀλίγον νὰ ἀνακύπτουν χάρις εἰς τὴν γενναιοδωρίαν τοῦ ἀμερικανοῦ εὐεργέτου Ἰακὼβ Σίφ. Φαίνεται ὅτι ἀνευρέθησαν καὶ λείψανα τῶν ἀνακτόρων τοῦ Ἀχάβ. Ὁπωσδήποτε ἀνευρέθησαν πίνακες μὲ ἐπιγραφὰς καὶ ἀγγεῖα ἀνήκοντα εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν ἀρχαίων βασιλέων τοῦ Ἰσραήλ. Ἐπιβλητικώτερα εἶναι τὰ ἴχνη τῆς ἐθνικῆς πόλεως Σεβάστεια, ἡ ὁποία εἶχε κτισθῆ ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῆς Σαμαρείας ὑπὸ Ἡρώδου Α΄ πρὸς τιμὴν τοῦ Καίσαρος Αὐγούστου (Σεβαστοῦ). Φαίνονται ἀκόμη πολλαὶ στῆλαι τῆς θριαμβευτικῆς ὁδοῦ καὶ τοῦ Ναοῦ τοῦ ἀφιερωθέντος εἰς τὸν Αὐτοκράτορα. Προσέτι καὶ ἄγαλμα τοῦ μεγίστου τῶν Ρωμαϊκῶν θεῶν, τὸν ὁποῖον ὁ δουλοπρεπὴς Βασιλεὺς τῆς Ἰουδαίας δὲν ἠρνήθη νὰ φιλοξενήσῃ ἐπὶ τῆς Ἁγίας γῆς, εὑρέθη μεταξὺ τῶν ἐρειπίων. Τὴν νύκτα ἐπεράσαμεν εἰς Ναβλοὺς (Νεάπολιν, νέαν πόλιν ἡ ὁποία ἐκτίσθη ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Οὐεσπασιανοῦ πλησίον τῶν ἐρειπίων τῆς ἀρχαίας Συχὲμ) εἰς πολυτελέστατον γερμανικὸν ξενοδοχεῖον πρῴην μέγαρον ἑνὸς προὔχοντος ἄραβος ἀπέναντι τοῦ μεγαλοπρεποῦς ὄρους Γερηζὶμ. Ἡ Ναβλοὺς φιλοξενεῖ τὰ λείψανα τῶν Σαμαρειτῶν, οἱ ὁποῖοι ἦλθον εἰς τὴν χώραν μετὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ Βασιλείου τοῦ Ἐφραὴμ καὶ οἱ ὁποῖοι ἂν καὶ ἀφωμοιώθησαν θρησκευτικῶς μὲ τοὺς Ἑβραίους, ἐθεωρήθησαν πάντοτε ἀπ' αὐτοὺς ὡς φυλὴ ξένη καὶ μάλιστα ἐχθρική.

Εἶναι πόλις ἔχουσα κάποιαν ἐμπορικὴν σημασίαν ἡ ὁποία θὰ αὐξάνῃ ἀκόμη πλειότερον μὲ τὸν σιδηρόδρομον ὁ ὁποῖος τώρα κατασκευάζεται καὶ ὁ ὁποῖος θὰ ἑνώνει τὴν Σαμάρειαν μὲ τὴν Ἱερουσαλήμ. Ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν ἔχει εἰ μόνον ὀλίγους ἑβραίους κατοίκους· ἐν γένει δὲ καθ' ὅλον τὸ μέρος τοῦτο τῆς Παλαιστίνης δὲν συναντᾷ κανεὶς σχεδὸν ποτὲ ὁμοφύλους μας. Αἱ ὡραῖαι καὶ γόνιμοι γαῖαι κατέχονται ἀπὸ ἄραβας κτηματίας, χριστιανοὺς καὶ μουσουλμάνους. Ἀκριβῶς ἐνῷ εὑρισκόμεθα εἰς Συχέμ, εἶχεν ἀγορασθῆ μικρὰ λωρὶς γῆς ἀπὸ ἑβραϊκὴν ἑταιρίαν, τοῦθ' ὅπερ μᾶς δίδει νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι ἡ ἀπολύτρωσις πλησιάζει καὶ διὰ τὴν χώραν ταύτην τῶν δέκα φυλῶν.

Μόλις ἐξέρχεται κανεὶς ἀπὸ τὴν Ναβλοὺς συναντᾷ λόφους οἱ ὁποῖοι καλύπτουν τὴν ἀρχαίαν Συχὲμ τὴν πόλιν τοῦ Πατριάρχου Ἰακώβ Ὀλίγας ἑβδομάδας προτοῦ φθάσωμεν ἡμεῖς ὁ διάσημος ἀρχαιολόγος καθηγητὴς Σελλὶν εἰς τὴν δραστηριότητα τοῦ ὁποίου ὀφείλονται αἱ ἀνασκαφαὶ τῆς Ταανὲκ καὶ τῆς Ἱεριχοῦς. ἤρχισε νὰ σηκώσῃ τὸν προαιώνιον πέπλον ὁ ὁποῖος καλύπτει τὸ ἀρχαιότερον ἰσραηλιτικὸν κέντρον. Δυστυχῶς ἐπειδὴ ἤδη ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πατρίδα του καὶ διέκοψε τὰς ἐργασίας. δὲν ἠδυνήθημεν νὰ ἴδωμεν τὰς μέχρι τοῦδε γενομένας ἀνακαλύψεις αἱ ὁποῖαι—καθὼς ἐβεβαιώθημεν ἔχουν ἐξαιρετικὴν σημασίαν διὰ τὴν παλαιστινέιαν ἀρχαιολογίαν.

Ἱερουσαλήμ.

Δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ Ἱερουσαλὴμ κάμνει τὴν ἐντύπωσιν πόλεως κατεστραμμένης καὶ ἐρήμου τὸ πολὺ παρέχει τὴν ἐντύπωσιν πόλεως ἐν χαώδει ἀτακτῳ σχηματισμῷ. Πταίουν αἱ μεγάλαι Δυνάμεις τοῦ πολιτισμένου κόσμου ἐὰν ἡ ἀρχαία μας πρωτεύουσα δὲν παρέχει εἰς τοὺς ἐπισκέπτας τὴν εἰκόνα ἁρμονικῆς ὡραιότητος, συμφώνου πρὸς τὸν χαρακτῆρα τῆς φύσεώς της καὶ τὴν ἱστορίαν της. Ὅτι εἰς τοὺς ἀρχαίους μας διδασκάλους ἐφάνη μία ἰδιάζουσα τιμὴ καὶ διακριτικὴ εὐλογία διὰ τὴν ἁγίαν πόλιν, τὸ ὅτι δηλαδὴ ἕκαστος πρίγκηψ καὶ κάθε κράτος θέλει νὰ ἔχει ἐν αὐτῇ ἴδιον μέγαρον, ἀπέβη διὰ τὴν ἀρχιτεκτονικὴν τῆς καρδίας τοῦ Ἑβραϊσμοῦ ζημία λίαν αἰσθητὴ οἵα ἡ προκύπτουσα ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι οὐδεὶς σέβεται τὸν χαρακτῆρα τῆς χώρας ἢ μερικώτερον τοῦ τοπίου, ἀλλ' ἕκαστος ζητεῖ νὰ μεταφέρῃ τὸν ρυθμὸν τῆς πατρίδος του ἐν Ἱερουσαλὴμ πρᾶγμα τὸ ὁποῖον παράγει ἀκριβῶς τὴν ἐντύπωσιν οἰκοδομικοῦ χάους. Ἂς ἀναφέρωμεν τὸ προσφατώτερον παράδειγμα. Μετ' ὀλίγον θὰ ἔχει περατωθῆ τὸ μεγαλοπρεπὲς οἰκοδόμημα—Ἐκκλησία καὶ Ἐθνικὸν Νοσοκομεῖον—τὸ ὁποῖον ἡ Ἰταλία ἐγείρει ἐκεῖ πρὸς τιμὴν τοῦ ὀνόματος της. Λοιπὸν θὰ εἶναι ἴσως τὸ ὡραιότερον κτίριον μεταξὺ τῶν τελευταίως ἐγερθέντων ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἀλλὰ μὲ τὴν καθαρῶς ἰταλικήν του μορφὴν—ἢ κάλλιον βενετικὴν — προσβάλλει τὸ αἴσθημα ἐκείνων οἱ ὁποῖοι θὰ ἤθελον διατηρουμένην καὶ εἰς τὴν αἰσθητικὴν τὴν προσωπικότητα τοῦ πολλῶν χιλιετηρίδων ἀρχαίου κέντρου μας. Χειρότερα ἀκόμα ἐὰν ἀναλογισθῶμεν τὸν γερμανικὸν ἀρχιτεκτονικὸν ὄγκον, ὁ ὁποῖος σὰν νὰ πλακώνῃ τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν ἢ τὰς Ἐκκλησίας καὶ τὰ ρωσικὰ μοναστήρια ἢ τὰ ἀγγλικὰ καὶ ἀμερικανικὰ τοιαῦτα, τὰ ὁποῖα ἀποδίδουν ἓν χρῶμα τόσον παράξενον εἰς τὰ διάφορα μέρη τῆς Παλαιστίνης ὅπου ἐγείρονται.

Ἂς εὐχαριστήσωμεν τὸν Θεὸν διότι ἔσωσε τοὐλάχιστον τὸ ὅρος τοῦ Ναοῦ ἐκ τῆς εὐρωπαϊκῆς εἰσβολῆς. Τὸ τέμενος τοῦ Ὀμὰρ καὶ τὰ συναφῆ οἰκοδομήματα τὰ ὁποῖα καταλαμβάνουν τὸν τόπον τοῦ ἀρχαίου μας Ναοῦ, θὰ μᾶς παρήγαγον ἐνδόμυχον αἴσθημα εὐχαρισνήσεως, ἐὰν δὲν ἦτο ἄμετρος ἡ λύπη μας ἐνῷ βλέπομεν ὅτι ξένοι εἶναι σήμερον κύριοι ἐκεῖ ὅποι ὁ λαός μας ἀφιέρωσε εἰς τὰ θρησκευτικὰ ἰδανικά του διαμονὴν ἀπαραμίλλου ὡραιότητος. Ἐὰν διὰ τοιοῦτον πόνον ἠδύνατο νὰ ὑπάρχῃ κάποια παρηγορία, αὕτη θὰ συνίστατο εἰς τὴν διαπίστωσιν ὅτι ἐν τῷ Ἱερῷ τόπῳ δὲν ὑπάρχει οὐδὲν δυνάμενον νὰ προσβάλῃ τὸ αἴσθημα τοῦ Ἑβραίου ἢ τῆς πίστεως αὐτοῦ ἐὰν ἐξαιρεῖ καὶ εἰς τοὺς εὐρωπαίους περιηγητὰς οἱ ὁποῖοι ἀτυχῶς ἀπό τινος ἔχουσιν ἐκεῖελευθέραν τὴν εἴσοδον βεβηλόνοντες μὲ τὴν ἐλαφρότητα αὐτῶν τὴν ἱερότητα τῆς ὁποίας καὶ ἐν τῇ σημερινῇ του ὄψει γέμει τὸ ἱερὸν Ὄρος. Πόσον διαφέρει ἡ διαγωγὴ τοῦ Μουσουλμάνου, ὁ ὁποῖος μὲ βαθεῖαν κατάνυξιν ἀσπαζεται τοὺς λίθους τοῦ Ναοῦ, ἀπὸ τῆς τοῦ ἄγγλου ἐκείνου τὸν ὁποῖον εἴδομεν περιπατοῦντα ἐν τῷ μέσῳ τῶν στηλῶν μὲ τὰ χέρια εἰς τὲς τσέπες καὶ σφυρίζοντα.

Τὸ οἰκονομικὸν πρόβλημα ἐπιβάλλει μεγάλην εὐθύνην εἰς τοὺς ἑβραϊκοὺς παράγοντας τοὺς ἐνδιαφερομένους διὰ τὴν ἀρχιτεκτονικὴν πρόοδον τῆς Ἱερουσαλήμ. Ὅταν θὰ ἔχει τελειώσῃ ὁ παρὼν πόλεμος καὶ ἐπαναλάβωμεν τὴν ἐργασίαν μας ἐν Παλαιστίνῃ, θὰ ἀρχίσῃ ἀμέσως ἡ οἰκοδομὴ ὄχι μόνον τῆς νέας συνοικίας ἡ ὁποία πρόκειται νὰ ἐγερθῇ εἰς τὰ περίχωρα τῆς πρωτευούσης, ἀλλὰ τῶν σχολικῶν κτιρίων τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦν αἱ νέαι ἀνάγκαι· τοῦ Πανεπιστημίου δηλαδὴ καὶ τοῦ Γυμνασίου τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται σήμερον εἰς οἰκοδομὰς ἀπολύτως ἀπρεπεῖς. Καὶ θὰ συνιστῶμεν εἰς τοὺς ἰσραηλίτας ἀρχιτέκτονας ὅλων τῶν χωρῶν νὰ ἀσχολῶνται μετ' ἀγάπης καὶ μελέτης περὶ σχεδίων τὰ ὁποῖα νὰ συνδιάζουν τὰς ἀπαιτήσεις τῶν ἀρχαίων ἡμῶν παραδόσεων καὶ τῶν χαρακτηριστικῶν τοπίων.

(ἕπεται τὸ τέλος)

Η ΥΓΙΕΙΝΗ ΕΝ ΤΗ ΓΡΑΦΗ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἐν τῇ Γραφῇ ἡ ὑγιεινὴ καὶ τὸ δόγμα εὑρίσκονται ἐν θείᾳ ἑνώσει. Καθὼς εἰς τὴν ἀνθρώπινον φύσιν τὸ σῶμα καὶ ἡ ψυχὴ συμπληροῦσιν ἄλληλα, οὕτω δόγμα καὶ ὑγιεινὴ ἀλληλοσυνδράμονται διὰ τὴν φυσικὴν καὶ ἠθικὴν ὡραιότητα τοῦ Ἰσραήλ.

Ἂς ἐξετάσωμεν μερικὰς ἑορτάς. Τὸ Πάσχα τῶν ἀζύμων, μᾶς ἐπιβάλλει νὰ τρεφώμεθα ἐπὶ ὀκτὼ ἡμέρας μὲ ἄζυμον ἄρτον καὶ λαχανικά, νὰ ἀλλάζωμεν ἐξ ὁλοκλήρου τροφὴν καὶ νὰ κάμνωμεν χρῆσιν ἄλλης τροφῆς, ἡ ὁποία διευκολύνει τὸν καθαρισμὸν τοῦ αἵματος, καὶ τὸ καθιστᾷ ἐλαφρότερον καὶἱκανότερον νὰ ἀρδεύῃ τελείως τοὺς διαφόρους ζωϊκοὺς ἱστούς. Τὸ Πάσχα λοιπόν, ἔχει καὶ ὑγιεινὸν σκοπόν, εὐνοεῖ μίαν εὐκολωτέραν θρεπτικὴν ἀφομοίωσιν εἰς χρονικὴν περίοδον ἐν τῇ ὁποίᾳ συμβαίνει καταστροφὴ παλαιῶν ἱστῶν καὶ μεγαλειτέραν κατανάλωσιν ζωτικῶν χυμῶν διὰ τὸν σχηματισμὸν τῶν νέων ἱστῶν,

Ἂς εἴπωμεν δύο λέξεις διὰ τὴν ριζικὴν καὶ λεπτολόγον καθαριότητα τῶν κατοικιῶν καὶ τῶν μαγειρικῶν σκευῶν. Πάντες γνωρίζουν ὅτι ἡ θερινὴ ζέστη εὐνοεῖ τὴν ὕπαρξιν πολυαρίθμων παθογενῶν σπερμάτων τὰ ὁποῖα εὑρίσκονται εἰς τὴν σκόνην ἡ ὁποία ἐπικάθηται εἰς τὰ διάφορα ἀντικείμενα, ὑποκάτω καὶ μέσα εἰς τὰ ἔπιπλα, στοὺς μπερδέδες, τὰ δουλάπια, τὴν ὁποίαν σκόνην δὲν ἠδυνήθημεν νὰ ἀφαιρέσωμεν κατὰ τὸν χειμῶνα ἕνεκα τοῦ ψύχους.

Τὴν κατάλληλον στιγμὴν εἰς τὰς ἀρχὰς δηλαδὴ τῆς ἀνοίξεως διὰ νὰ ἐμποδίσωμεν τὴν ἀνάπτυξιν τῶν μικροβίων τούτων, ἐλευθερώνομεν τὰς κατοικίας μας πολλῶν καὶ ὑπούλων ἐχθρῶν.

Ἡ ἑορτὴ τῶν ***Σουκὸτ*** δίδει ἀφορμὴν εἰς τὸν ὀργανισμόν μας νὰ ἀναπνέῃ καθαρὸν ἀέρα, ἄφθονον ὀξυγόνον, τὸ ὁποῖον εἰς τὸ αἷμα τὸ ἐξασθενισθὲν κατὰ τοὺς θερινοὺς καύσωνας δίδει νέαν ἰσχὺν καὶ γονιμότητα καὶ τὸ καθιστᾷ ἱκανὸν νὰ φέρῃ ὠφέλιμον καὶ ἀναγκαίαν τροφὴν εἰς τοὺς ἱστοὺς καὶ εἰς τὰ ὄργανα τὰ ἀποτελοῦντα τὸ σῶμα μας. Ὡς βλέπομεν, ὅλοι οἱ

νόμοι μας ἔχουν σκοπὸν τὴν ἰσορροπίαν τῶν ζωϊκῶν λειτουργιῶν.

Οὗτος εἶναι ὁ σπουδαιότερος σκοπὸς τῶν διατάξεων τῶν ἀφορωσῶν εἰς τὰς τροφάς. Τὰ ζῷα τὰ προορισμένα διὰ τὴν τροφὴν εἶναι τὰ χορτοφάγα, μηρυκαστικὰ μὲ σχιστὸν τὸν ὄνυχα.

Ἀπαγορεύεται ἡ κάμηλος ἡ ὁποία. ἄλλωστε ἔχει τὸ κρέας ὑπερβολικὰ σκληρόν, ὁ λαγὸς καὶ τὸ κουνέλι τὰ ὁποῖα εὐκόλως μεταδίδουν μιαστικὰς ἀσθενείας, ὁ χοῖρος δυνάμενος νὰ μεταδίδῃ πᾶν εἶδος ταινιῶν καὶ νὰ εὐνοῇ γαστρίτιδας διὰ τὸ δυσκολοχώνευτον. Τὰ ἐπιτρεπόμενα λοιπὸν πρὸς τροφὴν ζῶα περιορίζονται εἰς τοὺς βόας, τὰς αἶγας, τὰ πρόβατα καὶ εἰς τὴν ἔλαφον. Καὶ πράγματι δὲν παραδέχονται ὅλοι σήμερον, ὅτι τὸ κρέας τῶν μηρυκαστικῶν τούτων εἶναι θρεπτικότερον, μαλακότερον καὶ πλέον εὐκολοχώνευτον;

Τῶν ἐν τοῖς ὕδασι ζώων ἐπιτρέπονται μόνον τὰ ἔχοντα κόκκαλα καὶ λεπίδια. Εἶναι γνωστὸν εἰς ὅλους ὅτι τὰ μαλάκια καὶ τὰ ἀμφίβια χωνεύονται μὲ μεγάλην δυσκολίαν καὶ διὰ τοῦτο πολὺ συχνὰ εἶναι αἰτία στομαχικῶν καὶ ἐντερικῶν νόσων. Τῶν πτηνῶν ἀπαγορεύονται τὰ σαρκοφάγα διότι τρέφονται μὲ αἷμα τὸν ὀχετὸν τοῦτον πάσης ἀσθενείας. Ὁ Μωϋσῆς εἶναι ὁ ἱδρυτὴς τῆς σημερινῆς κτηνιατρικῆς. Ὁ μέγας Προφήτης ἤξευρε πολὺ καλά, ὅτι τὸ ἀφημαγμένον κρέας εἶναι θρεπτικώτερον καὶ μᾶλλον εὐκολοχώνευτον καὶ διὰ τοῦτο ἐθέσπισε σοφοὺς νόμους διὰ τὴν σφαγὴν τῶν ζώων. Διέταξε τὴν σύγχρονον τομὴν τῶν χονδρῶν φλεβῶν καὶ τῶν χονδρῶν ἀρτηριῶν τοῦ λαιμοῦ οὕτως ὥστε νὰ ποράγηται μία στιγμιαία αἱμορραγία. Ἡ μέθοδος αὕτη, ὡς εἶναι γενικῶς γνωστόν, ἔχει τὸ προτέρημα νὰ φονεύῃ μετ' ἀσφαλείας τὸ ζῷον μὲ τὸ πρῶτον πλῆγμα καὶ χωρὶς νὰ τὸ κάμῃ νὰ ὑποφέρῃ. Πράγματι, ἡ ἐξαφνικὴ ἐγκεφαλικὴ ἀναιμία ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὸ ζῶον τὴν συναίσθησιν τοῦ πόνου. Προσέτι, τὸ κρέας τοῦ ζώου, τὸ ὁποῖον ἔχασεν μεγίστην ποσότητα αἵματος εἶναι θρεπτικότερον καὶ πλέον εὔπεπτον καὶ διατηρεῖται δροσερὸν διὰ μακρότερον χρόνον. Εἶναι τρυφερότερον καὶ ἔχει ὄψιν ὡραιοτέραν. Ἐπὶ πλέον, ἐπειδὴ εἰς τὸ κρέας εὑρίσκονται τὰ παθογενῆ σπέρματα τῶν μιασματικῶν νόσων τὰ ὁποῖα σπέρματα ἐκ τοῦ ζώου δύνανται νὰ μεταδοθῶσιν εἰς τὸν ἄνθρωπον εἶναι φανερὸν ὅτι τὸ ἀφημαχθὲν κρέας εἶναι ἀπηλλαγμένον βακτηρίων καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ἔχει νὰ μεταδώσῃ τοιαῦτα. Ὁ Μωϋσῆς παρετήρησεν ὅτι τὸ κρέας τὸ παρασκευαζόμενον μὲ γάλα εἶναι πολὺ δύσπεπτος τροφὴ καὶ τὸ ἀπηγόρευσεν.

«Μὴ τρώγετε αἷμα καὶ πάχος» διατάσσει ὁ Μωϋσῆς. Τὸ αἷμα, πράγματι, μεταδίδει τὰ παθογενῆ σπέρματα καὶ τὸ αἷμα καὶ τὸ πάχος εἶναι τὰ μέρη τοῦ σώματος τὰ πλέον δυσκολοχώνευτα.

Μὴ τρώγετε τὸ κρέας ζώων τὰ ὁποῖα ἀπέθανον κατόπιν ἀσθενείας ἢ ζώων τὰ ὁποῖα μετὰ τὴν σφαγὴν ἀπεδείχθησαν προσβεβλημένα ἀπὸ ἀσθενείας διατάσσει ἐπίσης ὁ Μωϋσῆς. Ὑποβάλατε τὰ ὄργανα εἰς αὐστηρὰν ἐξέτασιν καὶ ἐὰν εἶναι προσβεβλημένα ἀπὸ ἀσθένειαν ἡ ὁποία ἀντανακλᾷ εἰς ὅλον τὸν ὀργανισμὸν (φυματίωσις) ἀφανίσατε ὁλόκληρον τὸ ζῶον.

Εἶναι ἐκτὸς συζητήσεως, ἡ ἀνάγκη μιᾶς ἀπολύτου ἀναπαύσεως τοῦ ὀργανισμοῦ μας. Δὲν ὑπάρχει μυϊκὴ ἐργασία τῆς ὁποίας νὰ μὴ συμμετάσχῃ καὶ ἐνέργεια ψυχική. Λοιπὸν σῶμα καὶ πνεῦμα ἔχουν ἀνάγκην μιᾶς ἀπολύτου ἀναπαύσεως ἵνα οἱ μῦς ἀναλάβουν νέαν δύναμιν καὶ ὁ νοῦς μεγαλειτέραν ἐνεργητικότητα. Οὗτος εἶναι νόμος ἀναγνωρισθεὶς μόλις σήμερον πορὰ τοῦ Κράτους, τὸ ὁποῖον τέλος ἀνεγνώρισε τὴν ἀνάγκην τῆς ἀναπαύσεως, ἡ ὁποία ἀναζωογονεῖ τὰς δυνάμεις μας καὶ μᾶς ἐλευθερώνει ἀπὸ τὰς λυπηρὰς συνεπείας μιᾶς ὑπερβολικῆς ἐργασίας.

Πρὸ 3 χιλιάδων ἐτῶν ὁ Μωϋσῆς ἐκήρυξε μὲ σοφὴν πρόβλεψιν τὴν ἀνάγκην τῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως.

Τὸ Σάββατον δέν εἶναι ἡμέρα ἀφιερωμένη εἰς τὴν κραιπάλην ποῦ ἀποκτηνώνει καὶ ἐξασθενεῖ, ἀλλ' ἡμέρα προορισμένη εἰς τὴν ἐνδυνάμωσιν τοῦ σώματος καὶ τὴν ἀνύψωσιν τῆς ψυχῆς ἐν τῇ μελέτῃ καί τῇ διδασκαλίᾳ τῶν θρησκευτικῶν πραγμάτων. Εἶναι ἡ ἡμέρα ἡ βραδεύουσα τοὺς κόπους μιᾶς ὁλοκλήρου ἑβδομάδος, εἶναι ἡ ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ψυχὴ ἀναγεννᾶται ἵνα διατηρῇ τὸ σῶμα εἰς τὴν ἁρμόζουσαν ἰσορροπίαν τῶν ζωϊκῶν λειτουργιῶν του. Εἶναι ἡ ἡμέρα τῆς ἀφάτου χαρᾶς ἡ ὁποία μετριάζει τὴν ἐργασίαν, οἰκονομεῖ καὶ χρησιμοποιεῖ καλῶς τὴν ἐνέργειαν. Εἶναι ἡ ἡμέρα ἡ ἀναγκαία πρὸς ἀποφυγὴν τῶν διαφόρων μορφῶν τῆς νευρικῆς ἐξαντλήσεως, αἱ ὁποῖαι ἐξαντλοῦσαι τὸ ἄτομον ἐξασθενίζουν τὴν φυλήν. Εἶναι ἡ ἡμέρα τὴν ὁποίαν ὁ πατὴρ ὤφειλε νὰ ἀφιεροῖ εἰς τὴν οἰκογένειάν του ἵνα τὴν ἑνώνῃ πέριξ αὐτοῦ καὶ τὴν διδάξῃ πᾶν ὅτι εἶναι ὡραῖον καὶ καλόν, πᾶν ὅτι ὑψώνει καὶ ἐνθουσιάζει ἀναπολῶν εἰς τὴν σκέψιν τῶν τέκνων του, τὴν καταγωγήν των καὶ τὰ καθήκοντα τὰ ὁποῖα ἔχουν νὰ ἐπιτελέσουν. Εἶναι ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ λησμονῶμεν τοὺς πόνους καὶ τὰς λύπας μας, ἀσχολούμενοι μὲ ὅτι ἀληθὲς καὶ δίκαιον ἵνα ἐπανακτῶμεν νέας δυνάμεις νὰ ὑπομένωμεν τοὺς πόνους καὶ τὰς λύπας ἐκ τῶν ὁποίων εἶναι ἐσπαρμένη ἡ ζωὴ τοῦ κόσμου τούτου. Εἶναι ἄρα γε δυνατὸν νὰ ἐξαφανισθῇ λαὸς ἔχων τοιαύτας ὑψηλὰς ἀντιλήψεις:

Ὁ Μωϋσῆς διέταξε προσέτι καὶ τὴν ἀνάπαυσιν τῆς γῆς. Μετὰ ἓξ ἔτη κατὰ τὸ ἕβδομον ἡ γῆ ὀφείλει νὰ ἀναπαύεται. Δὲν ἀποβαίνει εἰς παρόμοιον σκοπὸν ὁ φρόνιμος γεωργὸς ὁ ἐναλάσσων τὴν σπορὰν τοῦ σίτου καὶ τῶν δημητριακῶν μὲ τὴν τοῦ χόρτου; Δὲν ὀφείλεται εἰς τὴν ἐναλλαγὴν ταύτην ἐὰν ἡ γῆ ἀποδίδῃ καλοὺς καὶ ἀφθόνους καρπούς;

Καθὼς ὁ ἄνθρωπος διὰ νὰ χρησιμοποιῇ καλὰ τὴν ὑγιᾶ αὐτοῦ δρᾶσιν, πρέπει νὰ ἀναπαύηται μίαν ὁλόκληρον ἡμέραν ἀνὰ ἑπτά, τοιουτοτρόοως καὶ ἡ γῆ πρέπει νὰ ἀναπαύεται ἓν ἔτος ἀνὰ ἑπτὰ ἵνα ἀποδώσῃ καλοὺς καὶ ἀφθόνους καρπούς.

Ἡ Βίβλος εἶναι μεταλλεῖον ἀληθειῶν. Ἀπὸ αὐτὴν ὅλοι οἱ λαοὶ ἔλαβον τὰ στοιχεῖα τοῦ πολιτισμοῦ των. Ἐν αὐτῇ ἔχουν σταθερὰς βάσεις αἱ ἐπιστῆμαι καὶ αἱ τέχναι. Εἶναι διαυγὴς πηγὴ ἀγαθότητος καὶ ἀγάπης, ἠφαίστειον ἐκ τοῦ ὁποίου ἐκτοξεύονται αἰωνίως πολύτιμοι λίθοι, καὶ τοῦ ὁποίου οἱ πρόποδες παρέχουν μὲν δυσκολίαν πρὸς ἀνάβασιν, ἀλλὰ ὁδηγοῦσιν εἰς κορυφὴν ὅπου κεῖται ἡ αἰωνία ἀλήθεια καὶ τὸ αἰώνιον ἀγαθόν, φῶς καὶ αἰώνιος ὁδηγὸς τῶν ἀνθρωπίνων συνειδήσεων.

(Περίληψις διαλέξεως τῆς Δος Ἰουλία Λουτσάτη ἐκ τοῦ Ue.sillo Israelitico).

(Μετάφρ. Ι. Χ.)

Η ΣΥΚΟΦΑΝΤΙΑ ΤΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ

Ὑπὸ τὸν τίτλον ***Τὸ δῆθεν ἀντισημιτικὸν κίνημα τῆς Κερκύρας*** καὶ τὸν ὑπὸ τίτλον ***Ποντικοῦ κατορθώματα.***

(Ὁ Χρόνος τῆς 3 Αὐγούστου δημοσιεύει τὴν κάτωθι ἐκ **Κερκύρας** ἀνταπόκρισιν)

Ἀντισημιτικὸν κίνημα εἰς τὴν Κέρκυραν! Τὸ ἐμάθατε; Ὄχι βέβαιτ. Καὶ πῶς ἦτο δυνατὸν νὰ μάθετε σεῖς τόσον μακρὰν πράγματα, τὰ ὁποῖα οὐδ' ἡμεῖς οἱ διαμένοντες ἐνταῦθα ἐμάθομεν ἁπλούστατα διότι δὲν ἔγειναν; Καὶ ὅμως εὑρέθησαν κάποιοι—εἷς ἢ δύο δημοσιογράφοι—οἱ ὁποῖοι διὰ νὰ φαιδρύνουν ἴσως τὴν τόσῳ πληκτικὴν τώρα τὸ θέρος ζωὴν τῶν ἀναγιωστῶν των ἐσκέφθησαν μίαν καλὴν πρωΐαν νὰ παρουσιάσουν τὴν θελκτικήν, τὴν ἤρεμον, τὴν γαληνιαίαν, τὴν πλήρη φαιδρότητος καὶ ἀπολαύσεων ζωὴν τῆς ὡραίας νύμφης τοῦ Ἰουνίου ταρασσομένην ἀπὸ τὸν δαίμονα τῶν ἐσωτερικῶν ταραχῶν καὶ κινημάτων, Καὶ οἱ ἀγαθοὶ Κερκυραῖοι, οἱ ἐξωθοῦντες, ἠμπορεῖ νὰ εἴπῃ κανείς, τὴν εὐγένειαν καὶ τὴν στοργὴν πρὸς τὴν τάξιν μέχρι καὶ τῶν πλέον ἰδανικῶν ὁρίων των, ἔτριβον τοὺς ὀφθαλμοὺς ὅταν ἀνεγίνωσκον εἰς τὰς ἐφημερίδας αὐτὰς τῶν Ἀθηνῶν, ὅτι εἰς τὴν πόλιν των ἐξερράγη κίνημα ἀντισημιτικόν, ὅτι ὅλαι αἱ Ἀρχαὶ εὑρίσκονται εἰς ἀναστάτωσιν, ὅτι Εἰσαγγελεῖς, Νομάρχοι, Φρούραρχοι, Μέραρχοι διετέλουν εἰς ἀέναον κίνησιν πρὸς καταστολὴν τοῦ κινήματος, ὅτι τὰ τηλεγραφικὰ σύρματα Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης διαρκῶς ἐργάζονται μὲ τὴν Κέρκυραν, μεταβιβάζοντα ἀπ' ἐδῶ ἐσπευσμένας διαταγὰς τῶν Ὑπουργείων πρὸς τὰς Ἀρχὰς καὶ ἀπ' ἐκεῖ διαμαρτυρίας τσῦ Ἀρχιρραβίνου διὰ τὴν κινδυνεύουσαν δῆθεν ζωὴν τοῦ ἐνταῦθα ποιμνίου του ἀπὸ τὸν ἐξημμένον φανατισμὸν τῶν Χριστιανῶν, καὶ δὲν ἠξεύρω τί ἄλλο ἀκόμη. Καὶ τὴν πρώτην κατάπληξιν διεδέχετο ὁ γέλως διὰ τὴν μεγαλοπρέπειαν τοῦ μύθου καὶ αὐτὸν ἔκλειεν ἡ ἐπῳδὸς τῶν φιλοπαιγμόνων Κερκυραίων:

— Μὰ τὸν Ἅγιο, πολλὴ ζέστη θὰ κάνῃ στὴν Ἀθήνα καὶ βουρλισθήκανε!

Ἀλλ' ἐκεῖνοι. οἵτινες ἠσθάνθησαν μεγαλειτέραν κατάπληξιν μετὰ τοὺς Ὑπουργοὺς καὶ τὸν ἀρχιρραβῖνον Θεσσαλονίκης, τοὺς ὁποίους τόσον θορυβωδῶς ἀνέμιξαν οἱ γράφοντες εἰς ὑπόθεσιν περὶ ἧς οὐδὲ γνῶσιν εἶχον, ἦσαν αἱ Ἀρχαὶ Κερκύρας, εἰς ἃς ἀπέδωκαν ἐνεργείας ἃς οὐδ' ἐφαντάσθησαν, ἀφοῦ δὲν εἶχον λάβει ἀφορμὴν πρὸς αὐτάς.

Καὶ ἐδέησε νὰ διερωτᾷ ἡ μία τὴν ἄλλην καὶ νὰ συζητοῦν ἐν φιλιδρότητι ὅλαι μαζὶ τὰς γραφείσας μυθοπλαστίας διὰ νὰ ἐνθυμηθῇ ὁ κ. Εἰσαγγελεὺς τῶν Πρωτοδικῶν κάποιο ἀσήμαντον ἐπεισόδιον, τὸ ὁποῖον πιθανὸν μέν, ἀν δὲν ἐνήργει ἀμέσως καὶ μὲ ἑτοιμότητα, διορατικόνητα καὶ ἀντίληψιν, ἡ ὁποία τὸν τιμᾷ, νὰ ἐλάμβανεν ὁπωσδήποτε διαστάσεις, ἀλλὰ τὸ ὁποῖον, χάρις εἰς τὴν ἀθόρυβον καὶ ταχεῖαν ἐνέργειάν του, κατέληξεν εἰς τὸ ν' ἀποκαλύψῃ μίαν ὑπόθεσιν τόσον κατάλληλον διὰ κωμῳδίαν ὥστε εὐθὺς τὴν ἑπομένην μετὰ τὴν ἀποκάλυψιν στὴν στιγμὴν νὰ τὴν λησμονήσῃ, ὅπως λησμονεῖ κανεὶς μίαν κωμῳδίαν τοῦ Μπισσὼν ἢ τοῦ Φερωντὺ μόλις ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸ θέατρον, ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ ὁποίου τὴν παρηκολούθησε πρὸ ὀλίγου.

ΤΟ ΔΑΓΚΩΜΕΝΟ ΠΑΙΔΙ

Ἰδοὺ τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως. ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἠμπορεῖ νὰ βγάλῃ μίαν ὡραίαν σκηνὴν κανεὶς ἀπὸ τοὺς τόσους ἐπιθεωρησιογράφους τῶν Ἀθηνῶν, σκηνήν, εἰς τὴν ὁποίαν τὸν πρῶτον ρόλον πρέπει νὰ παίζῃ ἕνας ποντικὸς καὶ τοὺς ἑπομένους οἱ δύο ἀρουραῖοι δημοσιογράφοι, οἱ ὁποῖοι τὸν ἀνήγαγον εἰς περιωπὴν τοῦ πλέον φανατισμένου Ἰσραηλίτου (;) κατὰ τοὺς πρώτους μ. Χ. αἰῶνας.

Ἕνα βράδυ πρὸ 15 ἡμερῶν μία γυναικοῦλα τοῦ λαοῦ ἐβγῆκε ἀπὸ κάποιο καντοῦνι τῆς ἐ-

βραϊκῆς συνοικίας κρατοῦσα εἰς τὰς ἀγκάλας της βρέφος κλαυθμηρίζον.

— Τί ἔχει, κυρά, τὸ παιδί ; τὴν ἐρωτᾷ ἀφελῶς κάποιος τυχέως διερχόμενος λεμβοῦχος, Συγγρὸς ἐπικαλούμενος.

— Τῶχα, ἀφέντη, στὸ σπίτι, ἀπαντᾷ ἡ γυναικοῦλα καὶ ὅταν ἐγύρισα τὸ βρῆκα δαγκωμένο στὸ χέρι.

— Δαγκωμένο στὸ χέρι ! ἀναφωνεῖ ὁ Συγγρός. Γιὰ νὰ ἰδῶ. Καὶ ὁ πτωχὸς ὄχι μόνον τὸ πουγγίον ἀλλὰ καὶ τὸ πνεῦμα Συγγρὸς βλέπει τὸ ματωμένο χεράκι τοῦ παιδιοῦ, κάμνει τὰς παρατηρήσεις του, ἐπικαλεῖται τὰς ἰατρικὰς γνώσεις τὰς ὁποίας ἀπέκτησεν εἰς τὸ κουτὶ καὶ βγάζει τὸ συμπέρασμά του, διὰ τὸ ὁποῖον θὰ τὸ ἐζήλευον οἱ διασημότεροι ἰατροδικασταὶ τοῦ κόσμου !

— Κάποιος Ἑβραῖος θὰ τὸ τρύπησε γιὰ νὰ τοῦ πάρῃ αἷμα διὰ τά ἄζυμα !

Κατὰ κακὴν ὅμως τύχην διὰ τὸν Συγγρὸν καὶ καλὴν διὰ τὴν ὑπόθεσιν, τὸ συμπέρασμα τοῦ Συγγροῦ τὸ ἤκουσε κάποιος Ἰσραηλίτης καταστηματάρχης, ὁ ὁποῖος, ἀπὸ δίκαιον φόβον κινούμενος, μὴ τὰ λόγια τοῦ Συγγροῦ δὲν τὰ πάρῃ ὁ ἄνεμος ἀλλὰ κανένα ἄλλο αὐτὶ καὶ τὰ μεταδώσῃ—ὅπως δὰ τὸ μετέδωκαν οἱ δημοσιογράφοι—σπεύδει εἰς τὴν Εἰσαγγελίαν, ἀναγγέλλει τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν κ. Εἰσαγγελέα καὶ ζητεῖ τὴν ἐπέμβασίν του πρὸς διευκρίνισιν τῆς ὑποθέσεως καὶ ἀποσόβησιν διαστάσεων τὰς ὁποίας ἠδύνατο νὰ λάβῃ αὕτη ἂν διεδίδετο ἀπὸ στόματος εἰς στόμα καὶ μὲ τὰς ἀπαραιτήτους ὑπερβολάς, ὅπως συμβαίνει πάντοτε καὶ ἐξῆπτε τὸν φανατισμὸν τῶν Χριστιανῶν.

ΤΟ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑ ΤΟΥ ΠΟΝΤΙΚΟΥ

Τὴν ἑπομένην λίαν πρωὶ εὑρίσκοντο εἰς τὴν Εἰσαγγελίαν ἡ γυναικοῦλα μὲ τὸ παιδάκι, ὁ Συγγρός, ὁ Ἰσραηλίτης καταστηματάρχης καὶ ὁ ἰατρός τοῦ Ἰατρείου, ὁ ὁποῖος εἶδε τὸ δαγκωμένο χέρι τοῦ παιδιοῦ. Ὁ κ. Εἰσαγγελεὺς ἐνεργεῖ ἀμέσως καὶ αὐτοπροσώπως διάκρισιν.

Ἡ γυναικοῦλα καταθέτει, ὅτι ἐκλείδωσε τὸ παιδάκι της εἰς τὸ σπίτι διὰ νὰ μεταβῇ εἰς ἐργασίαν της καὶ ὅταν ἐπέστρεψεν εὑρῆκε μὲν τὴν πόρταν κλειδωμένην ὅπως τὴν ἀφῆκεν, ἀλλὰ τὸ παιδάκι μὲ δαγκωμένο τὸ χέρι.

Πῶς λοιπὸν ἐμπῆκεν ὁ Ἑβραῖος καὶ τοῦ ἐπῆρε τὸ αἷμα διὰ τὸ ἄζυμα ! Ἰδοὺ μυστήριον, τὸ ὁποῖον καλεῖται νὰ διαλευκάνῃ ὁ Συγγρός.

Ἀλλ' ὁ ἀτυχὴς λεμβοῦχος ἀναλογίζεται τὰς διαστάσεις ποῦ ἔλαβε μία ἀνοησία του καὶ τρέμει ὁλόσωμος.

Τοῦ ἔχει φύγει τὸ αἷμα χωρὶς φεῦ! νὰ τοῦ τὸ πάρῃ κανεὶς Ἑβραῖος διὰ τὰ ἄζυμα !

— Εἶπα μπορεῖ .. Δὲν εἶπα τίποτα ! Συμπάθειο ἀφέντη .. Κουταμάρα !

Ἰδοὺ ὁλόκληρος ἡ κατάθεσις τοῦ Συγγροῦ !

Καὶ ὅμως τὸ μυστήριον ἐξακολουθεῖ μέχρι τῆς στιγμῆς, ὅτε καλεῖται ὁ ἰατρὸς ὁ ἐπισκεφθεὶς τὸ παιδάκι καὶ ἐξετάζεται.

— Εἶδα πράγματι εἰς τὸ Ἰατρεῖον τὸ παιδάκι, λέγει, φέρον ἀμυχὰς εἰς τὸ χέρι καὶ συνεπέρανα, ὅτι προήρχοντο ἀπὸ πολὺ ψηλὰ δόντια ἴσως.,. ποντικοῦ !

— Ποντικός, ἀλήθεια, ἀφέντη, θὰ τὸ δάγκασε γιατί ἔχει πολλοὺς στὸ σπίτι ! ἀναφωνεῖ διακόπτουσα ἡ παρισταμένη μήτηρ τοῦ βρέφους καὶ... πίπτει ἡ αὐλαία.

Ἰδοὺ ὁλόκληρον τὸ ἀντισημιτικὸν κίνημα, ὁ θόρυβος τοῦ ὁποίου δὲν ἐξῆλθε τῶν τοίχων τοῦ εἰσαγγελικοῦ γραφείου καὶ ἐντὸς αὐτοῦ δὲν ἦτο ἄλλος παρ' ἐκεῖνος μόνον τὸν ὁποῖον ἐπροκάλεσεν ὁ γέλως τῆς ἀποκαλύψεως τῶν κατορθωμάτων τοῦ ποντικοῦ.

Παρὰ τοῦτο ὅμως εἶναι ἀνάγκη νὰ δοθῇ καὶ ἐντεῦθεν μία σύστασις πρὸς ἐκείνους, οἵτινες, εἴτε ἀπὸ κουφόνοιαν εἴτε ἀπὸ θρησκευτικὸν φανατισμὸν ζητοῦν ἀφορμὰς ἢ ὑπερβάλλουν τὰς παρουσιαζομένας τοιαύτας διὰ νὰ δημιουργοῦν ζητήματα, ὅτι παίζουν ἐν οὐ παικτοῖς καὶ εἶνε δυνατόν, ἂν δὲν ἁρπάξῃ ἀπὸ τὸ αὐτὶ καὶ ξετινάξῃ τὴν ἀνοησίαν των ἡ Ἀρχὴ μὲ ὅσην ἑτοιμότητα καὶ ταχύτητα τὴν ἐξετίναξεν ὁ εἰσαγγελεὺς τῆς Κερκύρας κ. Παπακωνσταντόπουλος, νὰ προκαλέσουν συμφορὰς εἰς τὴν Πατρίδα των.

Αὐτὸ εἶναι τὸ ἐπιμύθιον τοῦ μύθου τῶν δύο ἐκείνων ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων

«Τὲν».

(«Χρόνος» 3 Αὐγούστου).

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ
ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΕΒΡΑΪΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Ἀπὸ 5 Ἰουνίου—20 Ἰουλίου 1915.

ΚΥΤΙΑ

Βόλος.—Μαυρίκιος Κοφίνας Δρ. 2. Μάρκος Ἠλ. Γκανῆς Δρ. 9.60. Μωϋσῆς Λεβῆς Δρ. 5.15. Λέων Λεβῆς Δρ. 1. Σιμαντὼβ Λεβῆς Δρ, 4.35. Μεταχὲμ Βαροὺχ Δρ. 2.55. Τὸ ὅλον Δρ. **24.55.**

Ἀθῆναι —Ἐμμανουὴλ Σίλμπερμαν Δρ. 4.95. Μ. Χαΐμης Δρ. 2,50. Σαμουὴλ Ἀλχανάτης Δρ. 3 50. Κα Μποχὼρ Σακκῆ 10. κ. Χαΐμ Ἀλχανάτης 5,20. Ἰωσαφὰτ Ἀλχανάτη Δρ. 1.60. Μωϋσῆς Σακκῆς 5.Μ. Γκολδστάϊν7, 65. Σολομ. Σαρφατῆς 5. Σολ. Μπεράχας 6, 50. Χαΐμ Καστὲλ. 2. Ἠλίας Σκεναζῆς 2. Ἀσὲρ Λεβῆς 4. Δαν. Ἀβδελᾶ 5. Τὸ ὅλον Δρ. **64 90**

Ὑπὲρ τοῦ Ἐλαιῶνος Ἔρζλ.

Τρίκκαλα —Κος Σαλβατὼρ Λεβῆς 1 ἐλαιόδενδρον=Δρ. **7 50.**

Τὸ ὅλον τῶν εἰσπράξεων ὑπὲρ τοῦ Ἐθνικοῦ Ἑβραϊκοῦ Κεφαλαίου—Δρ. **96 95**.

Ἐν Βόλῳ τῇ 28 Ἰουλίου 1915.

Ἐκ τοῦ Σιωνιστικοῦ Συλλόγου

«Ποαλὲ Σιὼν» Βόλου.

Η ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ κ. κ. ΕΦΟΡΟΥΣ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀξιότιμοι Κύριοι

Ὁ Ἰσραηλίτης Βουλευτὴς κ. Μαυρίκιος Κοφίνας, ἀνὴρ φιλόπατρις, ἐργάζεται πρὸς συνεργασίαν τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ καὶ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Πρὸς τοῦτο ἔχει ἀνάγκην καὶ τῶν Ἰουδαϊκῶν ἐπιγραφῶν τῶν κατεσπαρμένων ἐν ταῖς διαφόροις πόλεσι τῆς Ἑλλάδος. Ἐπὶ τούτῳ πέμπομεν ὑμῖν πρόσφορον χάρτην, ἵνα ἀποτυπώσητε τὰς τυχὸν εὑρισκομένας ἐν τῇ ὑμετέρᾳ περιφερείᾳ ἐπιγραφάς. Τὰ ἀποτυπώματα ταῦτα σκοπεῖ ὁ κ. Κοφίνας νὰ πέμψῃ εἰς Εὐρώπην πρὸς σοφοὺς ἄνδρας μέθ' ὧν εὑρίσκεται εἰς σχέσεις, ἵνα ταύτας ἐξηγήσωσι καὶ ἑρμηνεύσωσι. Τὸ ἔργον εἶναι σπουδαιότατον, διότι διαφωτίζει τὴν ἑλληνικὴν καὶ ἰουδαϊκὴν ἱστορίαν.

Ἐπειδὴ ὁ εἰρημένος σκοπὸς εἶναι ἐθνικὸς ἐπικαλούμεθα τὴν ὑμετέραν φιλοπατρίαν ἵνα ἐκτελέσητε τὴν εἰρημένην ἀποτύπωσιν.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ἐκφράζομεν ὑμῖν τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ἐξόχου πρὸς ὑμᾶς ὑπολήψεως ἡμῶν.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Γ. Μιστριώτης.

Σ. Ι. Ε. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐξάρωμεν τὴν σημασίαν τῆς ἄνω ἐγκυκλίου. Πρώτην φοράν, ὑποθέτομεν γίνεται ἀτόπειρα πρὸς συλλογὴν τῶν ἑβραϊκῶν ἐν Ἑλλαδι ἐπιγραφῶν.

ΕΒΡΑΙΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀθῆναι. Καθ' ἑκάστην ἑβδομάδα διέρχονται ἐκ Πειραιῶς πολυάριθμοι Ἰσραηλῖται ἐκδιωκόμενοι ἐκ Παλαιστίνης ὑπὸ τῆς τουρκικῆς σκληρότητος καὶ ἀνοησίας. Οἱ πλεῖστοι μεταβαίνουν εἰς Ἀμερικήν. Μεταξὺ αὐτῶν διῆλθεν ἐξ Ἀθηνῶν καὶ ὁ ἀναγεννητὴς τῆς ἑβραϊκῆς γλώσσης Μπέν-Ἰεουδὰ μετὰ τῆς οἰκογενείας του. Τῆς οἰκογενείας ταύτης καὶ μετ' αὐτῆς χιλιάδων ἄλλων, ἡ μητρικὴ γλῶσσα εἶναι ἡ ἑβραϊκή.

—Ἡ Σχολικὴ Ἐπιτροπὴ τῶν Δεσποινίδων ἡ προεδρευομένη ὑπὸ τῆς Δδος Ἀλπάγλη μὲ γραμματέα τὴν Δδα Σαρφατῆ, μᾶς πληροφορεῖ ὅτι ἀπεφασίσθη ἡ παροχὴ φορεσιῶν διὰ τὸν χειμῶνα εἰς τοὺς ἀπόρους μαθητὰς τοῦ Ἑβραϊκοῦ Σχολείου. Ἡ αὐτὴ Ἐπιτροπὴ μᾶς παρακαλεῖ νὰ σημειώσωμεν ὅτι ἡ συνεισφορὰ τοῦ κ. Κωνσταντίνη εἶναι ἐκ δραχμῶν 500 καὶ ὄχι 300.

—Ἀπό τινος εὑρίσκονται εἰς τὴν πρωτεύουσαν οἱ βουλευταὶ Θεσσαλονίκης κ. κ. Χαΐμ Ἠλία Κωέν, Μαυρίκιος Κοφίνας, Δαβὶδ Ματαλόν, Ἰωσὴφ Μαλλάχ. Οἱ ὁμόδοξοι βουλευταὶ ἀνῆκον εἰς τὸν ἐπικρατήσαντα ἐν Θεσσαλονίκῃ γουναρικὸν συνδυασμόν. Ἀλλ' εἶναι εὐτυχῶς οἱ ὁμόδοξοι τοιαύτης ἀγωγῆς ὥστε νὰ ὑψωθοῦν ὑπεράνω τῶν ταπεινῶν ἀντιλήψεων καὶ νὰ συνεισφέρουν τὴν συνεργασίαν των εἰς πᾶν ἔργον κοινωνικῶς καὶ ἐθνικῶς ὠφέλιμον ὁθενδήποτε καὶ ἂν εἰσηγηθῇ. Πάντες οἱ ἀνωτέρω βουλευταὶ γνωρίζουν τὴν ἑλληνικήν, τινὲς τὴν γράφουν ἀπταίστως, ὑπῆρξαν δὲ μέχρι τοῦδε ἄνδρες ἐξαιρετικῆς ἰδιωτικῆς καὶ κοινωνικῆς δράσεως. Ὁ κ. Χαΐμ Η. Κωὲν εἶναι ὁ μεγαλοκτηματίας τῶν Τρικκάλων, ὁ φίλος τῆς Βασιλικῆς οἰκογενείας, ὁ κ. Ἰωσὴφ Μαλλὰχ ἔμπορος ἐκ τῶν πρώτων ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἀριστοῦχος τῆς Ἐμπορικῆς Ἀκαδημίας τῶν Παρισίων. Ὁ κ. Δαβὶδ Μεταλὸν πρόεδρος καὶ ἱδρυτής, ἂν δὲν ἀπατώμεθα, τῆς «Νέας Ἰσραηλιτικῆς Λέσχης» Θεσσαλονίκης καὶ τῆς ἐκεῖ μεγάλης ἀμερικανικῆς Στοᾶς «Μπνὲ Μπρίθ». Πολὺ μορφωμένος, ἐσπούδασεν ἐν Παρισίοις καὶ ἀγορεύει ἀπταίστως εἰς τὴν γαλλικήν. Διωργάνωσε πολλὰ ἑβραϊκὰ σωματεῖα τῆς πατρίδος του, τὴν «Ἕνωσιν» καὶ ἄλλα σχολικὰ καὶ φιλανθρωπικά. Ὁ κ. Μαυρίκιος Κοφίνας, ἰατρός, του Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων, ἐξ Ἰωαννίνων καταγόμενος εἶναι γνωστὸς εἰς τὸν ἑλληνικὸν κόσμον. Ἐχρημάτισεν ἑπτὰ ἔτη δημοτικὸς σύμβουλος Βόλου καὶ πολλὰ ἔδρασεν ὑπὲρ τῆς ἐκεῖ κοινωνίας. Ἵδρυσεν ἐξ ἰδίων Σταθμὸν Α'. Βοηθειῶν. Τὸ Μαιευτήριον, τὸ Βρεφοκομεῖον Βόλου ὀφείλονται εἰς τὴν δρᾶσίν

του. Ἔκαμε μελέτας περὶ ἀποξηράνσεως ἑλῶν, ἀποκαταστάσεως προσφύγων ἐν Θεσσαλίᾳ. . Ἐν ταὐτῷ ὁ ἄριστος οὗτος Ἕλλην πολίτης εἶναι καὶ ὁ ἐνθερμότερος τῶν Σιωνιστῶν παρέχων ἑαυτὸν ζωντανὸν παράδειγμα ὅτι ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν γενέτειραν δύναται νὰ συνυπάρξῃ ἁρμονικῶς εἰς τὸν Ἰσραηλίτην μὲ τὰς ἀναμνήσεις καὶ τὰς ἐλπίδας τῆς φυλῆς του. Λέγεται ὅτι ὁ ἰατρὸς Κοφίνας δὲν ἔχει ἐξαντλήσει τὴν φιλοπρόοδον καὶ ἀλτρουϊστικὴν ροπὴν του καὶ ὅτι ἔχει ἰδέας σωστικὰς περὶ Σχολικῶν κτιρίων.

—Μεταξὺ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ ἑβραϊκὸν δόγμα εἶναι καὶ ὁ κ. Ἀλβέρτος Κουριέλ, σοσιαλιστής. Πάντες οἱ Ἰσραηλῖται βουλευταὶ ὡρκίσθησαν τὴν πρώτην ἡμέραν, τοῦ Προέδρου ἀπαγγείλαντος τὴν ὁρκομωσίαν ὡς ἑξῆς : Ὀρκίζομαι εἰς τὸν Θεὸν του Ἰσραὴλ καὶ εἰς τὴν Ἱερὰν αὐτοῦ Βίβλον.....

— Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς εἰσόδου πέντε ἰσραηλιτῶν εἰς τὴν Βουλὴν, εἶναι ἄξιον ὑπομνήσεως ὅτι ὁ ἀείμνηστος Βασιλεὺς Γεώργιος, εἰς ἀκρόασιν τὴν ὁποίαν εἶχε δώσει τὴν 17 Σεπτεμβρίου 1878 εἰς τὸν ἀρχιραββῖνον Κερκύρας Ἰωσὴφ Ἐμμανουὴλ Λεβὺ, εἶπεν ὅτι «*μία τῶν ὡραιοτέρων ἡμερῶν τῆς Βασιλείας του θὰ ἦτο ἐκείνη καθ' ἣν θὰ ἔβλεπεν ἕνα Ἰσραηλίτην εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Κοινοβούλιον*».

Ἡ εὐχὴ τοῦ ἀγαθωτέρου τῶν Βασιλέων ἐπραγματοποιήθη πεντάκις μὲ τὸν ἄριστον οἰωνὸν μιᾶς Μεγάλης Ἑλλάδος. Μόνον φευ ! ὁ βασιλεὺς δὲν εἶναι πλέον ἵνα ἴδῃ ὁ ἴδιος τὴν πραγματοποίησιν του πόθου του, ὁ ὁποῖος πραγματοποιεῖται ὅμως ὑπὸ τὸν ἀντάξιον καὶ μεγάλον υἱόν του Κωνσταντῖνον.

Κέρκυρα. Μᾶς γράφουν : Τὰς ἀρχὰς Ἰουλίου ἔγιναν αἱ ἐξετάσεις τῆς ἑβραϊκῆς εἰς τὸ Ταλμοὺδ Τορά. Ἐν πρώτοις ἂς λεχθῇ ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ Σχολείου ἐκ τῶν κ.κ. Ραφαὴλ Β. Μάτσα, Μανδολὶν Τσεζάνα καὶ Σολομὼν Σάρδα εἰργάσθη δραστηρίως. Εἰς τὴν Α΄. τάξιν εἶχε διδάξῃ ὁ κ. Μανδολὶν Μουστάκης, εἰς τὴν Β΄. ὁ κ. Σολομὼν Βελέλης, εἰς τὴν Γ΄. ὁ κ. Σαμουὴλ Βαρούχ καὶ εἰς τὴν Δ΄. τὴν ἀνωτέραν αὐτὸς ὁ ἀρχιραββῖνος κ. Γουστάβος Καλό. Αἱ ἐξετάσεις ἔδωσαν ἄριστα ἀποτελέσματα, πάντων τῶν διδαξάντων προθυμοποιηθέντων νὰ προάγουν τὴν ἑβραϊκὴν διδασκαλίαν ἐν ζηλευτῇ ἁμίλλῃ. (Εἰς προσεχὲς φύλλον θὰ δώσωμεν ὁλόκληρον τὸ πρόγραμμα τῆς Δ΄. τάξεως καθὼς καὶ τοῦ προγράμματος τῶν ἀκολουθούντων τὰ σχολεῖα τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως). Ἐκτὸς τῶν μαθημάτων τοῦ προγράμματος, φέτος εἰς τὸ Ταλμοὺδ Τορὰ Κερκύρας ἐδόθησαν καὶ δοκίμια ἀπαγγελίας καὶ ᾠδικῆς. Οὕτως ὁ μαθητὴς Σαμουὴλ Σαλονικιὸς ἔψαλε α) τὴν ἀρχὴν τοῦ 119 ψαλμοῦ μὲ μουσικὴν τῶν Lombardi τοῦ Βέρδη καὶ ἕτερον τεμάχιον μὲ μουσικὴν τοῦ «Nabucco» τοῦ ἰδίου· καὶ τέλος ἓν τεμάχιον τοῦ **Ἀλλὲλ** κατὰ τὴν μουσικὴν τῆς Συναγωγῆς τῆς Φλωρεντίας. Τὸ σιωνικὸν ἆσμα «Ἀτικβὰ» μὲ τὴν σιωνικὴν σημαίαν ἐψάλη ἀπὸ ὅλους τοὺς μαθητάς. Οἱ μαθηταὶ τῆς Γ΄. τοῦ διδασκάλου Σαμουὴλ Βαροὺχ ἀπήγγειλαν τινὰς τῶν χαρακτηριστικῶν διαλόγων, τῶν ὠφελιμωτάτων διὰ τοὺς θέλοντας νὰ διδαχθῇ εἰς τὰ Σχολεῖα ἡ ἑβραϊκή, τοῦ ἀειμνήστου Μαϊμὼν Βεντούρα, ἐκ τῶν ἐξοχωτέρων χειριστῶν τῆς καθαρᾶς τῆς Βίβλου γλώσσης. Προὐξένησε τέλος ἔκπληξιν ἀνέλπιστον ἡ ἀπαγγελία εἰς τὴν ἑβραϊκὴν τοῦ δράματος «*Ἡ Ἄννα καὶ τὰ 7 τέκνα της ἐνώπιον τοῦ Ἀντιόχου*». Ἰδοὺ τὰ πρόσωπα τοῦ δράματος.

Ἀντίοχος, βασιλεὺς Συρίας		Δαβὶδ Α. Ἡλίας
Ἄννα μήτηρ ἑβραία		Ἐσθὴρ Α. Ἠλία
Σαοὺλ 1ος	υἱὸς	Μωϋσῆς Δ. Ζακκὰρ
Ναχσὼν 2ος	»	Ἀλεξ. Ν. Βελέλης
Ἀβιέζερ 3ος	»	Βίκτωρ Μουστάκης
Σαμμὰ 4ος	»	Σολομὼν Μπαλέστρας
Ἰβτσὰν 5ος	»	Σαβῖνος Βιτὰλ
Βαροὺχ 6ος	»	Μάρκος Ι. Βαρούχ
Ἀμαζία 7ος	»	Μωϋσῆς Σάββατος Μουστάκης
Διονύσιος		Βίκτωρ Μισραχὴς

Πάντες ἀπέσπασαν τὰ χειροκροτήματα τοῦ ἐνθουσιώδους κοινοῦ καὶ ἰδίᾳ ἡ δεσποινὶς Ἐσθὴρ Ἠλία, ἡ πρώτη ἑβραία ἐν Κερκύρᾳ, ἡ ὁποία ὁμιλεῖ τὴν ἑβραϊκήν. Παρέστη ἡ Προεδρεία, ὁ κ. Μανδολὶν Ἰεσουλᾶ, αἱ κυρίαι Ἔμμα Βιτέρμπο, Ἄλβα Καλό, Στέλλα Ματαθία, αἱ δεσποινίδες Βιτέρμπο, Κωέν, Ἠλία κλπ.

Ἀνταποκριτής.

NOUVELLES

COMMUNAUTÉS DE LA VIEILLE GRÈCE

ATHÈNES. La commission de demoiselles pour les écoles Israélites a déliberé, de distribuer un costume d'hiver aux elèves pauvres. La dite commission nous fait savoir que Mr A. Constantinis, à porté à 500 francs sa contribution en faveur de l'École.

L'INCIDENT de CORFOU. Voilà en quelques mots l'incident antisémitique(?!) de Corfou, tel qu'il est relaté par un correspondant du «Chronos«.

Une femme chrétienne en revenant chez elle, y trouva son bébé saignant par l'effet des morsures mystérieuses. En sortant pour conduire son petit dans une ambulance pour l'y faire soigner et comme lepetit criait un batelier de passage lui dit on ne sait pas si par fanatisme ou par plaisanterie :

— Ma pauvre, ce sont les juifs qui ont soutiré le sang à ton fils pour leur Pâque.

Un juif qui avait écouté le dialogue tendancieux est allé le référer à la Police.

Une enquête fut ordonnée. Elle prouva que l'enfant se trouvait fermé à clef pendant l'absence de sa mère ! Le batelier fut appelé pour donner des explications sur son juif.

Pour toute reponse notre hommo, nommé Singros, s'est mis à trembler,

— Messieurs, je ne sais rien. J'ai dit... peut-être.... J'ai dit assurément une bêtise.

Vient le tour du medécin qui à l'ambulance avait examiné le bébé :

— La morsure est évidemment l'œuvre de dents bien pointus... on dirait de souris .. A ces mots la bonne mère à bondir comme devant une révélation :

—Des souris, des souris, c'est ça,la maison en est pleine:

Et le rideau, est tombé !

Ma fois,nous partageons l'avis de notre confrère du «Chronos» qui propose l'incident comme sujet pour unescène d'une des nombreuses « Revues » de nos thèâtres d'été.

CORFOU. Les examens d'hébreu à Corfou ont laissé cette année une impression insolite. Les élèves ont recité un drame entier en hébreu : «Anne et ses fils» de Monassovitz» Le rôle de Anna a été soutenu brillamment par Mlle Ester Elia, la première israélite de Corfou qui parle l'hébreu.

CHALCIS Par soin de l'Administration on met à neuf l'intérieur de l'ancien petit Temple de Chalcis. On y inaugure aussi la vente de places.

VOLO. Une statistique de Volo porte sur 127 israélites qui ont frequenté cette année les Écoles 95 promotions.

—Par soin de Mr le Docteur M. Cofinas deputé de Salonique, les archéologues en mission dans les differentes villes grecques, ont été chargés de recueillir en les photografiant ou les copiant, les inscriptions hébraïques que le temps n'a pas encore detruites.

IANINA. Les examens de l'École de l'Alliance, sous la Direction de Mr Sarfatti ont marqué cette année un nouveau succès de l'École.

ÉTRANGER

ITALIE. Le Comité «pro causa Ebraica» que la guerre paraissait condammer à disparaître, a répris son operosité. Ce Comité a pour Président M. Sabatino Lopez un des plus célèbres dramaturgues d'Italie et comme inspirateur notre grand coreligionnaire Luigi Luzzati. (Nous attendons le comité à l'action et espérons qu'un pareil comité, surgira bientôt chez nous, pour la cause des juifs persecutés)

— Le deputé Barzilaï qui vient d'être nommé Ministre des nouvelles terres que l'Italie va s'annexer est né a Trieste.Il est le fils de feu le Dr. Joseph Barzilaï,célèbre hébraïsant qui occupa le poste de Secrétaire de la Communauté Triestine. Le nouveau Ministre italien a eu par conséquent une éducation foncièrement juive, même si ses convinctions actuelles le tient loin de toude pratique religieuse. Mais il est très caracteristique qu'en ce moment historique qui va couronner son œuvre unitaire, une grande Nation s'affirme dans le nom d'un fils d'Israel.

Une demission sensationnelle, est celle du Dr. Hockman rabbin de la Synagogue New West End de Londres. Le Dr. Hockman a renoncé à son poste lucratif à l'âge de 32 ans parceque—explique-t-il au Jewish Chronicle il ne trouvait la Synagogue en contact avec l'esprit du Judaïsme» Cet esprit serait représenté par....,des reformes, qui réellement ne seraient que du retour à la tradition juive. Voilà un exemple. L'ostracime des femmes du service au Temple et de l'administration ne serait qu'une....reforme à rebours, une concession des rabbins aux Temps. hélléristiques. Puis le Temple, au lieu d'être comme dans la tradition juive, un endroit d'instruction, donnant le ton à la mission d'Israel dans la vie. n'est qu'un lieu de prières, tel les Églises, partant un lieu encore d'assimilation. Encore : aux temps anciens, pour ne pas compromettre

la vie de famille du Sabbat, on y avait defendu les longs voyages... Aujourd'hui, on pourrait, par les moyens de locomotion rapide se rendre au Temple, sans compromettre la célébration du Sabbat au sein de la famille...La Synagogue, conclut le Dr. Hockman est insensible à la vie ambiante, elle ignore même le mouvement de régéneratton palestinienne,que pourtant elle a l'air d'invoquer daus ses prières, et le mouvement sioniste ignore la Synagogue. Le Dr. Hockman avait tenté avant de demissionner de faire prévaloir ses idées. On lui a fait comprendre, qu'il était un employé, et qu' il n'avait qu'à rester tranquille !

LE PAPE ET LES ISRAÉLITES. Par l'entremise du Cardinal Gasparri Benedict XVI a fait savoir au delegué apostolique de Wasington, en reponse à l'appel en faveur des israélites que le directeur du quotidien israélite de New-York «The Jewish Daily News» avait adressé au Pape, que Sa Sainteté a pris connaissance de l'appel, et que de même que le Saint Siège a été toujours guidé par des idées de justice envers les israélites, ainsi il a l'intention de s'y conformer en tou'e occasion propice qui se présenterait. Nous ne voulons pas mettre en doute la bonne volonté du Pape actuel et espérons que, notamment en Pologne, Sa Sainteté voudra mettre toute son influence en faveur de la cause juive. Mais nous ne pouvons laisser sans commentaire l'affirmation que le Saint Siège a été toujours juste envers les israélites.Certes, il a été presque toujours plus humain qu'ailleurs dans les pays catholiques, mais juste jamais. Ce n'est que la Revolution française, la négation de la théocratie papale, qui fut juste envers les israélites en leur octroyant pas seulement les droits humains, mais aussi tous les droits civils et politiques.

AU MACCABEAN CLUB. C'est le grand Club londinien qui réunit dans son sein le monde israélite des lettres et des sciences. Eh bien, on y a lancé la proposition d'en exclure les juifs étrangers ! La proposition a été repoussé. Il aurait été la plus criante contradiction qu'une décision en sens contraire.Au moment où le monde non israélite s'entre déchire, les Israélites devaient ils cette suprême preuve d'**assimilation arienne** en s'entre dechirant aussi ? Ne doivent-ils plutôt à leur civilisation, au fait d'être épars un peu partout, appartenant à toutes les nationalités, de donner l'immage d'uu microcrosme de tollerance et d union humaine, partant un modèle à imiter ?

M. C.

ΔΙΑ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΝ

(Pour les élèves de nos écoles)

ΑΙ ΕΟΡΤΑΙ ΤΟΥ ΤΙΣΡΙ

Δοκίμιον διδαχῆς διὰ τὰ Ἑβραϊκὰ Σχολεῖα

—Ποῖος εἶναι ὁ μὴν Τισρί ;

—Εἶναι ὁ πρῶτος μὴν τοῦ ἑβραϊκοῦ θρησκευτικοῦ ἔτους συμπίπτων μεταξὺ τῶν τελευταίων ἡμερῶν τοῦ Αὐγούστου καὶ τῆς τελευταίας ἑβδομάδος τοῦ Σεπτεμβρίου. Κατὰ τὴν ἑβραϊκὴν παράδοσιν ὁ κόσμος ἐδημιουργήθη κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον.

—Ποῖαι εἶναι αἱ ἑορταὶ τοῦ μηνὸς τούτου ;

1) Ἡ πρώτη τοῦ ἔτους, Ροσασανά.

2) Ἡ ἡμέρα τῆς Μεγάλης Συγγνώμης ἢ τοῦ Ἐξιλασμοῦ, Ἰὸμ Κιππούρ, ἡ ὁποία συμπίπτει τὴν 10ην τοῦ μηνὸς καὶ

3) Ἡ ἑορτὴ τῆς Σκηνοπηγίας ἡ ὁποία ἑορτάζεται τὴν 15ην τοῦ Τισρὶ καὶ διαρκεῖ ἐννέα ἡμέρας.

—Πῶς ἑορτάζεται ἡ πρώτη τοῦ ἔτους ;

Ἡ πρώτη τοῦ ἑβραϊκοῦ ἔτους ἔχει τοῦτο τὸ ἰδιάζον, ἐν παραβολῇ ἄλλων πρωτοχρονιῶν, ὅτι δὲν ἀφιεροῦται εἰς διασκεδάσεις, εἰς τὸ παιγνίδι, εἰς συμπόσια. ὡσεὶ ὁ ἄνθρωπος, εἰσερχόμενος εἰς Νέον Ἔτος, νὰ ἤθελε νὰ λησμονήσῃ τὴν μοιραίαν ροὴν τοῦ χρόνου καὶ τὴν θνητήν του φύσιν, ἀλλ' ἀφιεροῦται εἰς τὴν κατάνυξιν, εἰς τὴν προσευχήν, εἰς τὴν ἀνύψωσιν τοῦ πνεύματος, εἰς τὰ ἰδανικὰ ἐκεῖνα τῆς ἀτομικῆς ἀρετῆς καὶ τῆς γενικῆς ἀδελφότητος, τὰ ὁποῖα τὸ ἡμέτερον δόγμα ἔθεσεν ὡς προορισμὸν τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ἐθνῶν. Ἄρχεται ἀπὸ τὴν πρώτην τοῦ μηνὸς Τισρὶ ἀπὸ τὴν *Ἡμέραν τῆς Ἀναμνήσεως*, καθὼς τὴν καλεῖ ἡ Γραφή, ἡ ἐξέτασις τῆς συνειδήσεως, καὶ ἐξακολουθεῖ καθ' ὅλας τὰς δέκα πρώτας ἡμέρας τοῦ μηνὸς ἐν προσευχαῖς, ἐν τῇ ἐπισκοπήσει τῶν πράξεών μας μὴ τυχὸν διαρκοῦντος τοῦ ἔτους ἠδικήσαμεν λόγῳ ἢ ἔργῳ τὸν πλησίον μας.

—Τί σχέσιν ἔχει ἡ πρὸς τὸν πλησίον μας συμπεριφορὰ πρὸς τὰς πρὸς τὸν Θεὸν προσευχάς ;

—Ἔχει ἀκριβῶς μεγίστην. Διότι κατὰ τὸ ἡμέτερον δόγμα οὐδεμία προσευχὴ ἢ πρᾶξις καταθλίψεως ἢ μετανοίας δύναται νὰ ἐξιλεώσῃ τὰς πρὸς τὸν πλησίον ἀδικίας, τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἐπανορθώσωμεν προτοῦ παρουσιασθῶμεν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἵνα τύχωμεν ἔλεος παρ' αὐτοῦ.

—Γνωρίζετε τὴν σημασίαν τῆς «*Ἡμέρας τοῦ Ἐξιλασμοῦ*» τοῦ Ἰοὺμ Κιππούρ ;

—Εἶναι αὕτη τὸ συμπλήρωμα τῶν δέκα ἡμερῶν τοῦ Τισρί. Μετὰ τὴν ἐξέτασιν τῆς συνειδήσεως, μετὰ τὴν ἐπανόρθωσιν τῶν πρὸς

τὸν πλησίον ἀδικημάτων, ἐμποτισθέντες ἀγαθῶν σκέψεων καὶ προθέσεων, μὲ ἁγνὴν τὴν ψυχὴν παρουσιαζόμεθα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ εἰς ὑστάτην προσπάθειαν προσευχῆς καὶ μετανοίας, ἵνα ἐπιτύχωμεν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων. Ἡ δεκάτη τοῦ Τιορὶ εἶναι ἀφιερωμένη εἰς τὴν νηστείαν. Αἱ ἰδιάζουσαι δὲ μελῳδίαι τῆς Ἡμέρας, αἱ συνοδεύουσαι ἐν τῇ ἀρχαϊκῇ αὐτῶν μεγαλοπρεπείᾳ τὰς ὑψηλὰς προσευχὰς τοῦ Γαβιρόλ, τοῦ Ἀλεβύ, τοῦ Ἀμπὲν Ἐσρὰ μαζὶ μὲ ὅσα ἀριστουργηματικῶς ἐθέσπισαν οἱ ἀρχαιότεροι πατέρες τῆς Συναγωγῆς, ἡ περιβολὴ τοῦ Ναοῦ, ἡ κατάνυξις τοῦ συμπροσευχομένου ἢ ψάλλοντος κόσμου, δημιουργοῦν ἀτμοσφαῖραν ἀρχαϊκῆς μεγαλοπρεπείας καὶ θείας ἐξάρσεως.

—Τί σημασίαν ἔχει ὁ ἦχος τῆς ἱερᾶς Σάλπιγγος κατὰ τὰς δύο μεγάλας ἑορτάς, τὰς ὁποίας ἀναφέρατε ;

—Τὸ Ρὸς Ἀσανά, ἡ Σάλπιγξ καλεῖ τοὺς πιστοὺς εἰς μετάνοιαν, τὸ Ἰὸμ Κιππούρ, ἡ Σάλπιγξ ἀκούεται μόνον κατὰ τὸ τέλος τῆς νηστείας τὸ ἑσπέρας. Εἶναι τότε ἡ Σάλπιγξ τοῦ θριάμβου, ὅτε μετὰ εἰκοσιτετράωρον ἀποχὴν πάσης κοσμικῆς ἀσχολίας, ἡ λειτουργία λήγει διὰ τῆς ἐν χορῷ ἀπαγγελίας τοῦ ἑβραϊκοῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως «Σεμὰγγ Ἰσραὲλ» καὶ τῆς ἑπτάκις ἐπικλήσεως Ἠλίου τοῦ προφήτου «Ἀδονάϊ ου Ἀελούμ». Ὁ Ἰσραὴλ συμφιλιωθεὶς μὲ τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους ἐν τῇ κοινωνίᾳ τοῦ Συμβόλου τῆς Πίστεω; ἀποδύεται μὲ ἐξαγνισθεῖσαν τὴν ψυχὴν εἰς νέον βίον.

Σουκὼθ ἢ Σκηνοπηγία.

— Λέγε μου τί γνωρίζεις περὶ τῆς ἑορτῆς τοῦ Σουκὼθ ἢ Σκηνοπηγίας.

—Ἡ ἑορτὴ αὕτη τελεῖται τὴν 15 τοῦ αὐτοῦ μηνός. Ἐπὶ 7 ἡμέρας οἱ ἀρχαῖοι Ἰσραηλῖται κατῴκουν εἰς καλύβας κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς συγκομιδῆς, ἵνα κατὰ τὴν Γραφὴν ἐνθυμῶνται ἐν τῇ εὐμαρείᾳ αὐτῶν ὡς γαιοκτημόνων, τὴν ἄλλοτε νομαδικὴν καὶ πτωχὴν ζωὴν τῆς ἐρήμου. Ἦσαν ἑπτὰ ἡμέραι χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως εἰς τὴν ὕπαιθρον χώραν ἐν ὥρᾳ τρυγετοῦ καὶ συγκομιδῆς καρπῶν. Τῶν ἡμερῶν τούτων ἡ πρώτη ἦτο ἡ ἐπισημοτέρα τελουμένη ἐν ἱερᾷ ὁμηγύρει εἰς τὸν Ναόν.

Σήμερον ἐπίσημοι παραμένουν αἱ δύο πρῶται ἡμέραι.

— Πῶς ἑορτάζεται εἰς τὸν ναόν ;

— Εἰς τοὺς χρόνους τῆς ἰουδαϊκῆς ἱστορίας οἱ Ἰσραηλῖται μετέβαινον εἰς τὸν Ναόν, ὅπου μὲ βάϊα, κλάδη μυρτιᾶς καὶ ἰτέας «ἠγάλλοντο» κατὰ τὴν φράσιν τῆς Γραφῆς ἐνώπιον τοῦ Κυρίου σείοντες τὰ βάϊα καὶ ἄλλα κλαδιὰ καὶ ψάλλοντες : Ὡσανά, καὶ περιφέροντες ἐν λιτανείᾳ τὴν Γραφήν. Ἦτο τὸ Σουκὼθ μία τῶν τῆς φύσεως ἑορτῶν, ἡ ὁποία μὲ τὴν ἑορτὴν τῆς ἀνοίξεως (Πάσχα) καὶ τῆς τοῦ θερισμοῦ (Σεβουὼθ) ἔδιδον ἀφορμὴν εἰς τὴν ἀγνοτέραν χαρὰν, τὴν τοῦ εὐδαίμονος καλλιεργητοῦ τῆς γῆς καὶ ἀφορμὴν εὐχαριστιῶν πρὸς τὸν Δοτῆρα τῆς ζωῆς καὶ τῆς εὐτυχίας.

— Σήμερον γίνεται τὸ ἴδιον ;

— Καὶ σήμερον ἐν τῇ Συναγωγῇ πλεῖστοι ἐκτὸς τῶν λειτουργῶν προσεύχονται μὲ τὰ βάϊα καὶ λοιπὰ κλαδιά, ἀλλ' ὀλιγώτεροι κατοικοῦσιν εἰς καλύβας ἕνεκεν τοῦ ἀστικοῦ βίου. Ἡ ἐπανέλευσις εἰς τὰς ἀγροτικὰς ἑορτὰς γίνεται μεγαλοπρεπῶς, κατὰ τὸ πρόγραμμα, εἰς τὴν ἀναγεννωμένην Παλαιστίνην. Ἐν γένει εἰς τοὺς σημερινοὺς ναοὺς τελεῖται ἡ λειτουργία, ἐν ταπεινοτέρᾳ κλίμακι, καθὼς ἐτελεῖτο εἰς τὸν ἀρχαῖον ναόν.

— Τί εἶναι τὸ Ὡσανὰ Ραμπά ;

— Εἶναι ἡ ἑβδόμη ἡμέρα τοῦ Σουκώθ. Κατ' αὐτήν, ἡ λιτανεία μὲ τὰς Γραφάς, ἡ γενομένη ἅπαξ τὰς ἄλλας ἡμέρας γίνεται ἑπτάκις. Ἐνέχει δέ τι ἡ Ἡμέρα, τῆς μεγαλοπρεπείας καὶ τῆς σημασίας τοῦ Ἰὸμ Κιππούρ, διότι κατὰ ραβινικὴν παράδοσιν ἐμπνεομένην ἀπὸ ἀνεξάντλητον ἀγάπην, τὸ Ὡσανὰ Ραμπά, μένουν ἀκόμη ἀνοικταὶ αἱ Πύλαι τῶν Οὐρανῶν πρὸς ἐπίκλησιν τῶν μετανοούντων.

— Ἐτελείωσαν οὕτως αἱ ἑορταὶ τοῦ Τισρί;

—Ὑπάρχουν καὶ δύο ἔτι ἡμέραι (ἐν Παλαιστίνῃ μία μόνον κατ' ἀρχαιότερον ἔθιμον) ἀφιερωμέναι εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Νόμου «Σιμχὰτ Τορὰ» καθ' ἃς ἑορτάζεται, ἡ συμπλήρωσις τοῦ Κύκλου τῶν ἑβδομαδιαίων κατὰ Σάββατον περικοπῶν (Παρασιὼτ) καὶ ἡ ἔναρξις τοῦ Νέου Κύκλου. Ὑφ' ἑκάστης Συναγωγῆς ὁρίζεται τιμητικῶς ὁ «Νυμφίος τῆς Τορά» (Χατὰν Τορὰ) ὁ ὁποῖος ἀναγινώσκει τὸ τελευταῖον τεμάχιον τῆς Πεντατεύχου καὶ τὸ πρῶτον τῆς Γενέσεως. Εἰς πλεῖστας Κοινότητας διορίζονται δύο πρόσωπα. Ὁ «Νυμφίος» ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ ἑβραϊκοῦ κοινοῦ συμβολίζει τὴν ἀδιάσπαστον ἕνωσιν τοῦ Ἰσραὴλ μετὰ τῆς Ἁγίας Γραφῆς.

— Δύνασθε νὰ ἐξάγετε συμπεράσματά τινα διδακτικὰ τῶν ἑορτῶν περὶ τῶν ὁποίων ἐκάματε λόγον ;

— Ἐν πρώτοις, σχετικῶς πρὸς τὰς ἡμέρας τῆς μετανοίας καὶ τῆς θείας Συγγνώμης πρέπει νὰ τονισθῇ τὸ ἑξῆς. Ὁ Ἑβραϊσμός, δὲν ἐθέσπισε τὰς ἑορτὰς ταύτας, διότι τὸ θεῖον ἔλεος, ἡ θεία ἀγάπη ἔχουν περιορισμὸν χρόνου. Ὁ Θεὸς εἶναι πάντοτε οἰκτείρμων, εἰς πᾶσαν στιγμὴν εἰς τοὺς εἰλικρινῶς προστρέχοντας εἰς αὐτόν. Ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος, ὁ φύσει ἀσθενὴς καὶ ρέπων εἰς πειρασμοὺς ἔχει ἀνάγαην σταθμῶν ἀνασκοπῆς, ὅπως διὰ ὑψηλῶν ἐποικοδομητικῶν παραστάσεων καθοδηγεῖται εἰς τὸ καλόν. Εἰς τὸν κοσμικὸν βίον ὁ σώφρων οἰκογενειάρχης πρέπει νὰ ἔχῃ καθ' ἑκά-

στην ὑπ' ὄψιν, τὴν περισυλλογὴν καὶ τὴν μὴ σπατάλην. Ἀλλ' ἀφιεροῖ ἡμέρας τινας εἰς τὴν κατάρτισιν τοῦ ἐτησίου ἀπολογισμοῦ καὶ προϋπολογισμοῦ ἄνευ τῶν ὁποίων ὁ οἰκογενειακὸς καὶ ὁ ἀτομικὸς βίος βαίνει ἄνευ πηδαλίου εἰς πιθανὴν καταστροφήν.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους, εἰς τοιοῦτον ἀπολογισμὸν καὶ προϋπολογισμὸν τῆς ἰδικῆς του συνειδήσεως προβαίνει ὁ Ἰσραηλίτης.

—Ἄλλην διδασκαλίαν;

—Ἐν γένει αἱ ἄνω ἑορταί, τῇ ἐξελίξει αὐτῶν παρέχουν τὴν διδασκαλίαν ὅτι ἡ χαρά, ἡ τοῦ σώματος, τῶν ἡμερῶν τοῦ Σουκώθ, καὶ ἡ ἠθική, ἡ χαρὰ τοῦ Νόμου δὲν δύνανται νὰ ὑπάρχουν εἰ μὴ ἐν ἐρήμῳ συνειδήσει. Πρῶτα λοιπὸν αἱ ἑορταὶ αἱ ἐξαγνίζουσαι τὴν καρδίαν καὶ μετὰ ἡ μεμετρημένη καὶ ἐνάρετος ἀγαλλίασις.

Προορισμὸς τοῦ Ἑβραϊσμοῦ εἶναι ἡ εὐτυχία τοῦ ἀτόμου καὶ τοῦ κοινοῦ, ἡ εὐτυχία ἡ ἀπορρέουσα ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν πρὸς τὸν Θεόν, τὸν πλησίον καὶ τὸν ἑαυτόν μας καθηκόντων.

Μ.Χ.

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗΝ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

(διὰ τοὺς ἰσραηλιτόπαιδας κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ μηνὸς Τισρί).

Θεὲ ἡμῶν καὶ Θεὲ τῶν Πατέρων μας, ἐπικαλούμεθά Σε εἰς τὰς ἡμέρας ταύτας τῶν οἰκτιρμῶν, εἰς τὰς ὁποίας κατὰ τὴν ἑβραϊκὴν παράδοσιν κρίνεις τὰ ἀνθρώπινα καὶ τείνεις ἐπιεικέστερον οὖς εἰς τοὺς εἰλικρινῶς προστρέχοντας εἰς Σέ.

Ἐπικαλούμεθά Σε ὑπὲρ τῶν ἀπείρων πασχόντων πατέρων, μητέρων, ἀδελφῶν, τέκνων τῶν ἑκατομμυρίων πλασμάτων Σου, τὰ ὁποῖα ὑπείκοντα εἰς πονηρὸν πνεῦμα, καὶ ἀσυνειδήτως τὰ δύστυχα ἐπὶ τὸ πλεῖστον, φέρουν ἀδελφοκτόνον κατ' ἀλλήλων χεῖρα.

Ἐπικαλούμεθά Σε, ἰδίᾳ ὑπὲρ τῶν ἀθώων θυμάτων τῆς ἀδελφοκτόνου σφαγῆς. Σύ, ὦ Θεέ, ἐδίδαξες εἰς τὸν ἄνθρωπον τὸν δρόμον τῆς εὐδαιμονίας διὰ τοῦ Ἀγαθοῦ καὶ τοῦ Δικαίου. Καὶ οἱ ἱεροφάνται Σου ἐκεῖ εἰς τὴν Ἰουδαίαν ὕμνησαν τὰ ἀγαθὰ τῆς ἀδελφικῆς τῶν λαῶν συμβιώσεως, δραματιζόμενοι τὰ φονικὰ ὅπλα μεταβαλλόμενα εἰς ἐργαλεῖα ἐργασίας καὶ προόδου.

Καὶ ἐφαίνετο χθὲς ἀκόμη τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων βαῖνον στερρῶς πρὸς τὴν ὁδὸν τοῦ ἀγαθοῦ! Ἀλλ' ὁποία πλάνη καὶ αἰφνιδία μεταβολή. Ὁποία φεῦ! θύελλα τοῦ νοὸς παρέσυρεν τόσην ἐργασίαν εἰρηνικὴν ἀπειλοῦσα νὰ καταστρέψῃ πᾶν ὅτι μέχρι χθὲς ἐθεωρεῖτο ὡς κατάκτησις ἀναλλοίωτος τῆς ἀνθρωπίνης προόδου!

Δεύτερον ἤδη ἔτος, ἡ συμβολικὴ Σάλπιγξ καλεῖ τὸν λαόν Σου Ἰσραήλ, τὸν κόσμον ὅλον ἀπὸ περάτων γῆς, εἰς τὸ προσκύνημά Σου εἰς τὸ ἅγιόν Σου ὄρος εἰς Ἱερουσαλήμ. Καὶ οἱ ἐπίλεκτοι τῶν λαῶν οὓς μία συνενώνει πίστις καὶ μία σκέψις, ἀλληλοσπαράζονται ὄχι εἰς ἀγῶνα ὑψηλὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας καὶ πολιτισμοῦ κατὰ τῆς πλεονεξίας βαρβάρων, ἀλλὰ χάριν ἰδίας πλεονεξίας καὶ ὑλικῆς ἐπικρατήσεως. Καὶ πάντες ὦ βλασφημία, ἐπικαλοῦνται τὸ θεῖον ὄνομά Σου, σηκώνοντες ἀδελφοκτόνον χεῖρα.

Τὴν πλάνην ταύτην τῶν τέκνων Σου. διασκέδασον ὦ Θεέ. Στεῖλε μίαν ἀκτῖνα τοῦ θείου φωτός Σου, εἰς τοὺς ἰθύντορας τῶν λαῶν, ἵνα συναισθανθῶσι τὴν εὐθύνην τῆς τρομερᾶς καταστροφῆς τῶν τέκνων Σου καὶ τῶν διδαγμάτων Σου. Καὶ εἰς τοὺς λαοὺς αὐτοὺς χορήγησον κρίσιν, δύναμιν καὶ θέλησιν πρὸς γνῶσιν τοῦ ἀγαθοῦ καὶ ἐπιβολὴν αὐτοῦ.

Δῶσε ὦ Θεὲ τῶν οἰκτιρμῶν νὰ ἀναθάλλῃ πάλιν ἐπὶ τῆς σκοτεινιασμένης Γῆς ἡ φωτεινὴ Αὐγὴ τῆς ἀγάπης καὶ ἐπὶ τῶν ἐρυθροβαφῶν πεδίων τῆς σφαγῆς καὶ τῆς ἐρημώσεως ἡ πρασίνη γαλήνη τῆς γονίμου ἐργασίας. Δῶσε νὰ ἀναθάλλῃ ἡ Θεία Εἰρήνη.

Δῶσε ἵνα ἀνατείλῃ ἡ ἡμέρα ἐκείνη κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Προφήτης Σου βλέπει τὴν Γῆν πλήρη τῆς γνώσεως Σου καθὼς τὰ ὕδατα πληροῦν τὸν Ὠκεανόν.

Τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ, τῆς Ἀληθείας, τῆς Δικαιοσύνης, τῆς Ἀγάπης, αἱ ὁποῖαι ἐκ Σοῦ ἐκπορεύονται.

Ἐπίσπευσον τὴν ἡμέραν τῆς παγκοσμίου εἰρηνεύσεως. Τῆς εἰρήνης, ἡ ὁποία κατὰ τὸν Ἑβραϊσμὸν εἶναι ἡ πρώτη τῶν εὐλογιῶν Σου.

Ταύτην τὴν Θείαν Σου εἰρήνην ἐπικαλούμεθα παρὰ Σοῦ ὦ Θεέ ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος κατὰ τὸ ρητὸν τοῦ ἀρχαίου Τυπικοῦ τῆς φυλῆς μας. «Δῶσε ὦ Θεέ, εἰρήνην εἰς τὰ Κράτη

Δῶσε εἰρήνην εἰς τὸν κόσμον ὅλον. Ἀμήν.

(Μ. Χ.)

Ἀπὸ τὸ παρὸν φύλλον ἡ «*Ἰσραηλιτικὴ Ἐπιθεώρησις*» εἰσάγει τὰς ἑξῆς καινοτομίας. 1) Θέλει ἀφιερώσει δύο ἢ τρεῖς στήλας εἰς τὴν γαλλικὴν τοῦθ' ὅπερ μέχρι τοῦδε ἐγένετο ἐκτάκτως καὶ 2) θέλει ἀφιερώσῃ ἐπίσης στήλας τινὰς εἰς τοὺς μικροὺς ἡμῶν ὁμοδόξους μὲ τὸν τίτλον «*Διὰ τὸ Σχολεῖον καὶ τὴν Οἰκογένειαν*». Ὅταν ἡ παγκόσμιος κατάστασις βελτιωθῇ θὰ ἐπιδιώξωμεν τὴν συχνοτέραν ἔκδοσιν τοῦ φύλλου, ἐὰν οἱ φίλοι τῆς «Ἐπιθεωρήσεως» μᾶς συντρέξουν ὑλικῶς καὶ πνευματικῶς διὰ τῆς συνεργασίας των.